

Loisto

SETLEMENTTI

LOISTO SETLEMENTTI RY

Vuosikertomus

2018

Tehdään Suomesta onnellisin maa kaikille

Ozan Yanar on toiminut Loisto settlementin puheenjohtajana vuodesta 2019 alkaen.

Suomi valittiin juuri toista kertaa peräkkäin maailman onnellisimmaksi maaksi. Monella tapaa Suomi onkin maailman mittakaavassa ainutlaatuinen paikka. Täällä ei tarvitse pelätä aamulla, kun lähtetään lapsensa kouluun. Täällä laadukas kasvatusta ja opetus on kaikkien saatavilla. Täällä on olemassa tukiverkkoja, kun ihminen kohtaa elämässään haasteita tai kriisejä.

Suomi ei ole kuitenkaan vielä täydellinen. Me emme voi tuudittautua ajatukseen, että kaikki olisi hyvin. Hyvinvointivaltio vaatii yhä paljon satsaamista, jotta jokaisella olisi hyvä olla. Suomessa on lapsia ja nuoria, jotka kokevat köyhyyttä, niukkuutta ja eriarvoisuutta. Elämme yhteiskunnassa, jossa liian monella nuorella on riski tulla syrjäytetyksi. Tämän riskin olemassaolon pitäisi jo aiheuttaa maan johdossa kriisikokouksia. Syrjäytetyksi tuleminen kokemus on tragedia, jolla on pitkäkestoiset vaikutukset niin nuorelle itselleen kuin koko yhteiskunnalle. Myös yksinäisyys on osa monen lapsen ja nuoren arkea. Kaikilla meistä ei

ole paikkaa, jossa on turvallista olla oma itsensä. Jotkut joutuvat kokemaan päivästä toiseen yksinäisyyttä niin koulussa kuin koulupäivien jälkeen.

Juuri näiden syiden vuoksi Loistossa tehtävä sosiaalinen nuorisotyö on valtavan merkittävää työtä ja sille on selkeä tarve. Minulle on suuri kunnia toimia puheenjohtajana Loisto Settlementissä, jossa jokainen nuori kohdataan yksilönä. Jos-

sa jokainen nuori saa tulla osaksi yhteisöä. Jossa jokainen nuori saa loistaa omana itsenään.

Siksi haluan kiittää valtavasti Sinua, joka olet mukana Loisto Settlementin työssä ja toiminnassa niin tekijänä kuin koki-janakin. Haluan myös kiittää yhteistyökumppaneita ja rahoittajia, jotka tukevat Loistossa tehtävää työtä. Tehdään yhdessä Suomesta yhteisöllisempi ja yhdenvertaisempi maa. Onnellisin maa ihan jokaiselle - iästä, sukupuolesta, seksuaalisuudesta, etnisestä taustasta tai muusta ihmisyyden piirteestä riippumatta.

Ozan Yanar

Loiston hallituksen puheenjohtaja

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan terveiset	2
Loisto settlementti ry – Sosiaalisen nuorisotyön moniosaaja	4
Toiminnanjohtajan katsaus	6

Artikkelit

Talkoohengestä kohti prosesseja	8
Sukupuolisensitiivinen työ Loistossa	10
Kansainvälistä yhteistyötä ja vaikuttamista	12
Kollektiivinen kohtaaminen yksinäisyyden ratkaisijana	14
Monitahoisesti väkivaltaa vastaan	16
Vapaaehtoisena Loistossa	18
Nuorelta: Little girl with a dream becomes a woman with vision	20

Loisto lukuina	22
----------------	----

Toiminta

Suse-koordinaatio	24
Helsingin Tyttöjen Talo & Otava-hanke	26
Espoon Tyttöjen Talo ja Sorella-hanke	28
Poikien Talo	30
Jane-hanke	32
Seksuaalineuvonta ja -kasvatus	34
Itä-Pasilan sosiaalinen nuorisotyö	36
Saunalahden tukiasuntoyhteisö	38
Silmu-toiminta	40
Kunniakäsityksiin ja -konflikteihin liittyvän työn yksikkö	42
Loisto Paja	44
Digityön hanke	45
Osallistava ja liikunnallinen teatteri-hanke	46
Terapiapalvelut	48
Nuotti-valmennus	49
Talous	50
Hallinto	52
Yhteystiedot	53

Loisto settlementti ry - Sosiaalisen nuorisotyön moniosaaja

Loisto settlementti ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistys. Yhdistyksessä tehdään ennaltaehkäisevää ja korjaavaa, moniammatillista sosiaalista nuorisotyötä, jonka tavoitteena on jokaisen nuoren yksilöllinen kohtaaminen ja hänen tarpeidensa kokonaisvaltainen huomioiminen. Nuoret ovat mukana toimintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Nuoria kannustetaan ottamaan osaa ja vaikuttamaan itseään ja omaa elinpiiriään koskeviin asioihin.

Loisto settlementti tukee lapsia ja nuoria yksilöinä ja yhteisön jäseninä

Loisto settlementin perustehtävä on sosiaalinen nuorisotyö, jolla tarkoitetaan lasten ja nuorten yksilölliset tarpeet huomioivaa sosiaalista vahvistamista ja elämänhallinnan tukemista. Sosiaalisesti

nuorisotyöhön liittyy sekä syrjäytymisen ehkäisyä että korjaavaa työtä. Toiminta perustuu settlement-tarvoihin.

Sosiaalisen nuorisotyön menetelmiä ovat mm. erilaiset vuorovaikutukselliset ryhmät, leirit ja retket, avoimet kohtaamispaikat, tapahtumat ja juhlat. Painopistealueina toiminnassa on sukupuoli-sensitiivisyys, yhteisöllisyys, osallisuus ja kulttuurisensitiivisyys. Uusia hankkeita ja toimintoja kehitetään toiminnan tai yhteistyöverkostojen kautta nousseista nuorten tarpeista.

Toimintatapoina yhteistyö ja vahva kumppanuus

Loisto settlementin keskeinen toimintatapa on kumppanuus ja verkostotyö. Loistolla on usean vuoden kokemus kumppanuustyöstä julkisen sektorin kanssa. Toiminnoissa tehdään tiivistä yhteistyötä myös eri järjestöjen kanssa. Tärkeänä yhteistyökumppanina on mm. Helsingin kaupunki sekä Espoon kaupunki, jonka kanssa Loistolla on kumppanuussopimus Espoon Tyttöjen Talosta.

Ostopalveluina toimintaan kuuluu Espoon kaupungin kanssa Saunalahden tukiasuntoyhteisötoiminta, Kelan kanssa Nuotti-valmennus sekä seksuaaliterveystyön osalta Helsingissä kasvatus- ja koulutuspalvelut. Lisäksi Loisto settlementti tuottaa psykoterapiapalveluita nuorille. Loisto settlementti ry tekee laajaa verkostotyötä nuorisopalveluiden lisäksi mm. sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuk-

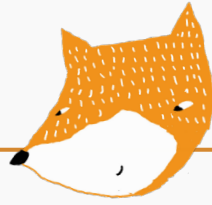
Visio

Luomme moniäänistä maailmaa, jossa jokainen voi toteutua täydesti.

Arvot

- *Yhdenvertaisuus, moninaisuus ja tasa-arvo*
- *Luottamus yksilön ja yhteisön voimavaroihin*
- *Asettuminen heikommassa asemassa olevan puolelle*
- *Yhteisöllisyys*
- *Yksilön oikeuksien kunnioittaminen*

Missio

Haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten vahvistuminen.

sen ja koulutuksen toimialan ja muiden järjestöjen, erityisesti setlementtinuorisojärjestöjen kanssa. Loisto setlementti ry koordinoi valtakunnallisen sukupuolisensitiivisen työn verkostoa sekä Ota-va-hanketta, jossa vietiin vuoden 2018 aikana Tyttöjen Talon seksuaaliväkivaltatyön malli neljälle eri Tyttöjen Talolle.

Osallisuuden askeleet ja vaikuttamiseen kasvaminen

Loisto setlementin toiminnot elävät ja kehittyvät yhteistyössä ja aktiivisessa vuorovaikutuksessa nuorten kanssa. Lapset ja nuoret ovat osallisia eri toiminnoissa niin toimintojen suunnittelussa kuin toteuttamisessakin. Meille Loisto setlementissä osallisuus on ennen kaikkea suhde. Osallisuus koostuu siitä, miten olemme yhdessä toistemme kanssa, minkälaisia suhteita muodostamme ja miten nuo suhteet koetaan. Yksilön näkökulmasta osallisuus on kuulumista, toimijuutta ja osallistumista sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta; tietoisuutta ja kokemusta osana yhteisöä olemisesta sekä toimintaa osana yhteisöä. Yhteisön näkökulmasta osallisuus on mahdollisuuksia tulla nähdyksi, kuulluksi ja hyväksytyksi ainutlaatuisena ihmise-

nä, toimia ja olla merkityksellinen osa yhteisöä. Osallisuus edellyttää sitä, että jokaisella tulee olla todellisia mahdollisuuksia ja valtaa toimia ja vaikuttaa yhteisössä. Tavoitteena osallisuudessa on toisaalta yksilön voimaantuminen ja itsearvostuksen sekä kykyjensä vahvistuminen ja toisaalta yhteisön vahvistaminen, sen turvallisuutta, kiinteyttä ja toimintakykyä tukemalla.

Käytännössä osallisuus on sitä, että nuoria kuunnellaan, heitä rohkaistaan ilmaisemaan omia näkemyksiään, heidän ainutlaatuisuutensa ja yksilölliset tarpeensa huomioidaan, he säätelevät itse osallistumisensa intensiteettiä ja jakavat valtaa ja vastuuta päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sekä sitä, että heidän merkityksellisyyttään osana yhteisöä tehdään näkyväksi.

Ensimmäinen askel osallisuustoiminnassa on päästä osalliseksi omaan elämäänsä. Nuoren kokemuksen vahvistuessa siitä, että hän voi vaikuttaa omaan elämäänsä ja että hänen mielipiteillään ja toiminnallaan on merkitystä, voidaan tukea nuorta vaikuttamaan myös laajemmin omassa ympäristössään. Tämä tapahtuu usein juuri toimipisteiden omien vaikuttamiskanavien kautta ja voi sitä kautta laajentua nuoren oman kiinnostuksen ja voimavarojen mukaan.

Toiminnanjohtajan katsaus

Loistossa on koettu vuoden 2018 aikana huippuhetkiä ja muutoksia, olemme matkalla kohti uutta.

Vuosi 2018 oli Loisto settlementti ry:n 44. toimintavuosi, jonka aikana Loistossa lähdettiin toteuttamaan uutta strategiaa. Loiston strategia on antanut työlle tarkoituksellisen suunnan ja kun strategiasista puhutaan osana perustyötä, tavoitteet alkavat myös toteutua. Loiston strategian lupauksen mukaan olemme läsnä näkymättömille ja kuljemme rinnalla, teemme tilaa sensitiivisyydelle ja luomme yhteisöjä, joissa kohdataan.

Vuosi 2018 oli myös Loisto settlementin ensimmäinen vuosi Loisto settlementtinä. Vuosi toi mukanaan myös paljon muutoksia: uusia taloushallinnon käytänteitä, tietohallinnon rakenteita, henkilöstöhallinnon ohjeistuksia ja viestinnän kehittämistä. Lisäksi toimintojen arviointikäytäntöjä uudistettiin.

Kulunut vuosi oli talouden näkökulmasta alijäämäinen. Loisto settlementti on investoinut vuoden 2018 aikana sosiaalisen nuorisotyön kehittämiseen mm. nuorten työpajatoiminnan, digitaalisen verkkonuorisotyön sekä jalkautuvan työn kehittämisen osalta. Useat omarahoitusta vaativat kohteet saman vuoden aikana haastavat järjestötoimintaa ja erityisesti sitä, kuinka monta omarahoitusta vaativaa hanketta voi samana vuonna olla. Ulkopuolisen rahoituksen saaminen on siis edelleen erittäin tärkeää järjestölähtöisen auttamistyön näkökulmasta katsottuna ja olemme kiitollisina vastaanottaneet tukea usealta taholta vuoden aikana.

Vuoden 2018 aikana käynnistyi Bahar-kunniakulttuureista irtaantuvien nuorten yhteisöllisen tuen hake ja Jane- jalkautuvan neuvonnan hanke juuri maahan tulleille nuorille. Espoon Tyttöjen Talon jalkautuva monikulttuurinen työ sai pysyvän

rahoituspäätöksen loppuvuodesta 2018. Uusina avauksina on viety eteenpäin mm. tuetun asumisen toimintojen laajentaminen sekä digitaalisen verkkoauttamistyön kehittäminen. Lisäksi käynnistimme loppuvuonna Kelan ostamana Nuotti- valmennuksen työelämän- ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille sekä matalankynnyksenpsykoterapiapalvelut nuorille.

Huippuhetkiä on ollut vuoden 2018 aikana seksuaaliväkivaltatyön matalankynnyksen tuen juurtuminen sekä Loistossa että valtakunnallisesti. Oikeusministeriön rahoittaman Otava-hankkeen aikana Tyttöjen Talolla kehitetty seksuaaliväkivaltatyön tuen malli vietiin Rovaniemelle, Ouluun, Kuopioon sekä Espooseen. Kaikki nämä Tyttöjen Talot saivat pysyvän rahoituksen Stealta.

Elämme mielenkiintoisia aikoja. Tätä kirjoittaessa eduskuntavaalit ovat jo ihan lähellä ja tämä tulee suuntaamaan Suomen tulevaisuutta seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Miten tämä kaikki vaikuttaa Loisto settlementissä on vielä hieman hämärän peitossa, mutta ennakoimme ja olemme aktiivisia uuden edessä. Pyrimme siihen, että nuorten palvelut eivät heikkene ja nuorten ääni ei ainoastaan kuulu vaan vaikuttaa. Toivottavaa on, että eriarvoistumisen kehitys ei jatku. Vaikka iso osa nuorista voi hyvin, yhä suurempi joukko tippuu kaikkien turvaverkkojen läpi. Matalankynnyksen paikkoja siis tarvitaan, jotta nuori voi leimaantumatta saada tukea ja apua kasvuunsa. Loisto settlementin lupaus on: ”Olemme läsnä näkymättömille. Pyydämme mukaan, kuljemme rinnalla ja luomme nuorelle tilaa loistaa.”

Kirsi Mäntyniemi-Sipilä

Artikkelit

**Talkoohengestä
kohti prosesseja**

sivu 8

**Sukupuolisensitiivinen
työ Loistossa**

sivu 10

**Kansainvälistä yhteistyötä ja
vaikuttamista**

sivu 12

**Kollektiivinen kohtaaminen
yksinäisyyden ratkaisijana**

sivu 14

**Monitahoisesti väkivaltaa
vastaan**

sivu 16

Vapaaehtoisena Loistossa

sivu 18

**Nuorelta:
Little girl with a dream becomes
a woman with vision**

sivu 20

**Olemme läsnä näkymättömälle. Pyydämme
mukaan, kuljemme rinnalla ja luomme nuorelle
tilaa loistaa.**

#Kohtaaminenmuuttaamaailmaa

Talkoohengestä kohti prosesseja

Vuosi 2018 oli muutosten vuosi Loisto settlementissä. Edellisvuoden lopussa Loisto settlementti irtaantui Kalliolan settlementistä lopullisesti omaksi erilliseksi yhdistykseksi ja muutti prosessissa myös yli 40 vuotta samana pysyneen nimensä (Kalliolan Nuoret ry) Loisto settlementiksi. Eriytyminen toi mukanaan isoja muutosprosesseja ja hallinto-uudistuksia, joiden pyönteissä Loiston työntekijöiltä ja johdolta on vaadittu välillä suurta kestokykyä ja joustavuutta. Siksi tärkeänä teemana Loistossa on kuluneena vuonna ollut joutilaisuus ja riittävän hyvän työntekijän pohdinnat, joita on työstetty yhdessä porukalla vuoden aikana. Mitä kovemmin muutoksen tuulet ovat puhaltaneet, sitä tärkeämpää on ollut pitää huolta kyvystä pysähtyä, kohdata ja kuulla toinen toisiamme ja asiakkaitamme.

Muutos on tarjonnut myös mahdollisuuden pysähtyä miettimään sitä, minkälainen organisaatio olemme tänä päivänä, mikä on meidän osaamisemme ydintä ja millainen on Loiston brändi. Niin vieraalta kuin brändi-sana ehkä tuntuukin järjestömaailmassa, se on osa myös järjestöjen arkea tänä päivänä, jossa muuttuva toimintaympäristö asettaa vaatimuksia erottautumis- ja uudistumiskyvylle.

Loisto settlementti on kasvanut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana pienestä, talkoohengellä toimivasta parin ihmisen yhdistyksestä melko suureksi toimijaksi sosiaalisen nuorisotyön saralla. Tänä päivänä meillä on useita eri toimintamuotoja ja yli 50 työntekijää, jotka tekevät joka päivä visioimme mukaisesti työtä sen eteen, että voisimme elää moniäänisessä maailmassa, jossa jokainen

voi toteutua täydesti. Jokainen toimintamuotomme on yhtä tärkeä osa Loiston kokonaisuutta ja yhdessä ne muodostavat sen järjestön, joka me tänä päivänä olemme. Missiomme on yhteinen ja jaettu; olemme olemassa haavoittuvassa asemassa olevia lapsia, nuoria ja perheitä varten, ja siitä myös brändimme muodostuu.

Meidän ei tarvinnut lähteä rakentamaan Loisto-brändiä tyhjästä tai miettiä, mistä palasista se muodostuu; se oli jo olemassa ja kumpuaa vahvasti settlementtiarvoista ja kohtaavasta työstä. Tehtäväksi jäi ratkaista, miten voimme parhaiten viedä viestimme asiakkaillemme ja sidosryhmillemme. Vuoden aikana teimme paljon työtä uuden brändimme kirkastamiseksi; nettisivu-uudistus, some-viestinnän kehittäminen ja viestinnän strategian pohtiminen olivat toimenpiteitä, joilla teimme uudella nimellä toimivaa organisaatiotamme tutuksi sidosryhmillemme ja asiakkaillemme. Toivomme, että tehty työ näkyy myös ulospäin ja auttaa meitä loistamaan omana itsenämme palvelukentässä.

Nyt uuden vuoden käynnistyttyä voimme taputtaa itseämme olkapäälle ja todeta, että isojen muutosten keskellä olemme tehneet parhaamme ja se riittää. Olemme onnistuneet vaalimaan juuriamme, ja samalla uudistumaan maailman mukana. Loisto jatkaa työtään sen eteen, että jokainen nuori voisi loistaa sellaisena kuin on. Me Loistossa uskomme, että #kohtaaminen muuttaa maailmaa.

Kirjoittaja Milla Holmberg,

Loisto settlementin kehittämispäällikkö

Valtakunnallisen sukupuolisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön koordinointi

Pidot ja valojen sammuttaminen viimeisenä

Valtakunnallisen asiantuntijayhteisön toimijat tekevät upeaa yhteistyötä ympäri vuoden.

Yhdessä oleminen ja tekeminen sekä yhteyden kokeminen ovat historiallisesti, tänään ja tulevaisuudesta käsin ajatellen keskeisiä ihmisyiden kukoistuksen ratkaisevia tekijöitä. Yhteisöt, jotka ovat enemmän kuin yksilöiden summa, ovat ajan ylitse saaneet lukuisia muotoja aina tulen ääreltä valtioiden syntyyn. Yksi hyvin erityinen yhteenliittymisen ja yhdessä toteutumisen muoto ovat *Pidot*. Pidoissa on kyse arjen ylittävästä hetkestä, usein jonkin tietyn asian kunniaksi. Erityisen pidoista tekevät niissä oleva mahdollisuus ylittää rakkaudellisuuden ja luomisvoimaisuuden suhteen yhdessä uudelle tasolle.

Onnistuneet *Pidot* eivät kuitenkaan ole itsestäänselvyys. Hyvien pitojen salaisuus on huolellisessa valmistelussa, herkässä ymmärryksessä vieraiden tarpeista ja luovasti toteutetuista koreografoista sumuverhojen takana. Yksityiskohtien ja nyanssien huolellista ja lempeää käsittelyä unohattamatta. Täydellistä lautasen etäisyyttä pöydän reunasta tärkeämpää on kuitenkin se, *miksi pitoja järjestetään?* Pitojen olemassaolon tarkoitus lienee *kehystää* ja *valjastaa* yhteisössä elävä mahdollisuus *ylittää arjen ylitse* eli saavuttaa yhdessä jotain sellaista, joka muutoin voisi olla mahdotonta. Yhdessä voi todella olla enemmän. Hyvät pidot ovat parhaimmillaan henkisesti ja fyysisesti kaunis tila, jossa jokainen kokee olevansa odotettu ja tärkeä.

Lopulta ei ole kyse pidoista itsessään vaan siitä, mitä ne synnyttävät kunniavieraiden kokoontumisesta kehkeytyvien mahdollisuuksien suhteen. Kun pöytä on katettu, on annettava taialle mahdollisuus. Yhteisen hetken päätyttyä huolehditaan siitä, että jokainen pääsee turvallisesti takaisin kotiin, tunnustellaan hetki laskeutuvaa hiljaisuutta, hymähdetään hyvälle ja sammutetaan valot viimeisenä.

Tästä sukupuolisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön koordinoinnissa on kyse; luoda asiantuntiville ja osaaville sukupuolisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön toimijoille mahdollisuuksia olla yhdessä jotain enemmän. On kyse sitten uutiskirjeestä, skypekokouksesta, koulutuksesta, seminaarista, menetelmien kehittämisestä tai suuremmasta projektista. Koordinointi on pöydän kattamista, jotta hyvä voi syntyä.

Olen valtavan ylpeä kunniavierastani, äärettömän kiitollinen roolistani sumuverhoissa ja syvästi nöyrä mutta ennakkoluulottoman rohkea yhteisen haasteemme edessä; lahjomattomasta toiminnasta sellaisen yhteiskunnan rakentumiseksi, jossa jokainen voi toteutua täydesti ja jossa vastoinkäymistenkin koettaessa voi nousta vahvana yhdessä – sukupuolesta tai muista ihmisyyden piirteistä riippumatta.

Kirjoittaja Tatu Tossavainen työskentelee Loistossa valtakunnallisen sukupuolisensitiivisen työn koordinaattorina

Kansainvälistä yhteistyötä ja vaikuttamista

Loisto Settlementin strategiassa kansainvälinen yhteistyö on nostettu esille muutaman eri kärjen kautta. Haluamme vahvistaa nuorten osallisuutta, uskoa itseensä ja tulevaisuuteen tarjoamalla mahdollisuuksia nuorisovaihtoihin ja uusien ystävyysuhteiden luomiseen yli kansallisten rajojen. Lisäksi näemme, että järjestönä olemme kehittäneet sosiaalisia innovaatioita ja haluamme lisätä sukupuoli- ja kulttuurisensitiivistä osaamista myös kansainvälisesti.

Itä-Pasilan nuoret nuorisovaihdossa Kroatiassa

Itä-Pasilan sosiaalisessa nuorisotyössä kansainvälisen yhteistyön ja nuorisovaihtojen hyödyt ovat tulleet vahvasti esille viime vuosina ja nuorisovaihdosta onkin ryhdytty rakentamaan kiinteätä osaa Itä-Pasilan perustoiminnasta. Vuonna 2018 kumppaniksi löydettiin Kroatialainen UDRUGA ZA RAZVOJ ZAJEDNICE "KREAKTIVA"-järjestö, jonka kanssa suunniteltiin ja toteutettiin nuorisovaihto tasa-arvo ja sukupuoliroolit teemalla. Syyskuun puolessa välissä kaksi ohjaajaa ja 13 nuorta lähtivät Pasilasta viikoksi Osijekiin. Hyvin alkanut yhteistyö jatkuu, kun kesällä 2019 kroatialaiset nuoret tulevat vuorostaan Suomeen.

Asiantuntijatyö

Teemat, joiden parissa Loistossa työskentelemme ovat hyvin ajankohtaisia ja universaaleja

myös globaalisti tarkasteltuna. Eriarvoistumiseen liittyvät ilmiöt sekä sukupuoleen, kulttuuriin ja seksuaalisuuteen liittyvät kysymykset koskettavat ihmisiä globaalisti. Vuonna 2018 olimme mukana yhteensä 11 eri tapahtumassa, joissa toimimme esille sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön parhaita käytäntöjä. Kansainvälisen Settlementiliiton IFS:n seminaari pidettiin kesäkuussa Helsingissä ja olimme vahvasti mukana järjestämässä työpajoja, vierailuja toimipisteisiimme sekä iltatilaisuutta seminaariin liittyen. Lisäksi olimme kutsuttuina Oslossa, Tukholmassa, Minskissä, Ljubljanassa erilaisissa tapahtumissa sekä viidessä Suomessa järjestetyissä kansainvälisissä seminaareissa.

Koulutukset ja opintomatkat

Oppivana organisaationa Loistossa arvostamme kouluttautumista ja kehittymistä työssä. Kansainväliset koulutukset ja opintomatkat ovat

meille mahdollisuus oppia uutta ja nähdä myös omaa työtämme laajemmasta näkökulmasta. Vuoden aikana viisi eri työntekijäämme oli mukana Maltalla, Berliinissä ja Madridissa järjestetyissä koulutuksissa. Lisäksi Silmu-toiminnan Isä-hankkeessa käytiin opintomatalla Berliinissä ja Riikassa tutustumassa paikallisiin isätyön käytäntöihin.

Kansainvälisen Settlementiliiton IFS:n julkisissa vuodelta 2016 tuodaan esille, että Settlementijärjestöissä luodaan paikallisia ratkaisuja globaaleihin ongelmiin ja kansalaisjärjestöinä voimme vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tuoda ihmisiä yhteen. Loistossa allekirjoitamme tämän ja uskomme, että myös tulevaisuudessa voimme kohtaamalla muuttaa maailmaa niin yhteisöissä ja yhteiskunnassamme kuin myös globaalisti.

Kirjoittaja Kalle Laanterä, Poikien Talon johtaja

MenEngage Norden-verkoston tapaamisessa toukokuussa 2018 Loisto settlementi ry:tä edustivat työntekijät Poikien Talolta ja Silmu-toiminnasta yhdessä nykyisin hallituksessamme istuvat Harry Lunabban kanssa.

Kollektiivinen kohtaaminen yksinäisyyden ratkaisijana

Loisto settlementti ry on tehnyt monesti yhteistyötä Turun yliopiston kasvatopsykologian apulaisprofessori Niina Junttilan kanssa. Vuoden 2018 aikana Yksinäisyystutkijana tunnettu Niina Junttila oli mm. puhumassa Loiston järjestämässä Yksinäisyys ei ole ystävä-seminaarissa. Espoossa lokakuussa 2018 pidetyn seminaarin tavoitteena oli lisätä tietoisuutta yksinäisyydestä ilmiönä ja jakaa Loistossa tehtävää sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön osaamista alueen toimijoille ja muille aiheesta kiinnostuneille.

14

Nuorten piirtämät ketut muistuttavat seinällä siitä, että jokainen on odotettu ja tärkeä.

Yksinäisyyden vaaroista tiedetään paljon. Se sattuttaa, sairastuttaa ja syrjäyttää sekä psyykkisesti, fyysisesti että taloudellisesti. Niin sanotuista NEET-nuorista eli koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle tipahtaneista noin 70 prosenttia kertoo olevansa yksinäinen. Vielä peruskoulun suojissakin olevista 15-vuotiaista joka viides sanoo kokevansa yksinäisyyttä vähintäänkin usein. Osalle kokemus ulkopuolisuudesta on jokapäiväinen.

Samoista nuorista aivan liian moni kärsii päänsärystä, vatsakivusta, selkävaivoista, hermostuneisuudesta ja nukahtamisvaikeuksista ja turvautuu niiden vuoksi erilaisiin lääkkeisiin. Huomattavasti useammin kuin nuoret, joilla on joku, jolle voi asioistaan kertoa. Kun on paha olla, jää koulu muita useammin kesken. Samoin liikunnan harrastaminen, terveellisten elämäntapojen noudattaminen ja kaikenkaikkinen jaksaminen.

Yksinäisyyteen liittyy olennaisesti ostrakismi eli kohtaamatta jättäminen, sulkeminen ulkopuolisuuteen, osattomuuteen ja merkityksettömyyteen. Ostrakismia on se, että joku jätetään toistuvasti kohtaamatta, näkemättä ja kuulematta. Se satuttaa

yhtä paljon kuin ilkeät sanat tai ikävät teot.

Kohtaamattomuus saa ihmisen taistelemaan, pakenemaan, luovuttamaan tai toimimaan itsekin omaa hyvinvointiaan vastaan. Sitä pitkään kokeneen nuoren mukaan: ”Näkymättömyys aiheutti minulle aiemmin katkeruutta ja vihaa, nykyään olen jo niin tottunut siihen, että ajattelen ansaitsevani sen ja pyrin satuttamaan ja mitätöimään itseäni aina pahemmin kuin muut.”

Kukaan ei ansaitse jäädä kohtaamattomaksi, tulla satutetuksi tai mitätöidyksi. Ei itsensä eikä kenenkään toisenkaan toimesta. Paitsi inhimillisesti, myös taloudellisesti ajateltuna meillä ei ole enää varaa hukata yhtä ainuttakaan lasta tai nuorta. Ei ketään muutakaan.

Viimeisen vuosikymmenen aikana Suomessa on toteutettu valtava määrä erilaisia yksinäisyyttä vähentäviä interventioita. Näistä jokainen on varmastikin ollut tarpeellinen ja tehokas ja auttanut omaa yksinäisyyttään vastaan kamppailevia ihmisiä. Silti yksinäisyyden prevalenssi on nousussa, ei laskussa. Joko siksi, että yksinäisyydestä tulee aina vaan yleisempää tai siksi, että yksinäisiä ihmisiä

lukuunottamatta me muut emme ole ottaneet asiaa tosissamme.

Ystäväni kertoi 13-vuotiaan poikansa kysyneen, kuka on maailman yksinäisin ihminen. Äiti vastasi, ettei hän tiedä ja poika jatkoi, ettei sitä voi tietää kukaan muukaan. Koska maailman yksinäisimmällä ihmisellä ei ole ketään, jolle yksinäisyydestään kertoisi.

Jokaista kroonisesta yksinäisyydestä kärsivää kohtaan on kuitenkin olemassa yhdeksän ihmistä, joille yksinäisyys ei ole osa satuttavaa arkea. Mitä jos me kaikki yhdeksän nostaisimme katseemme katukivistä ja kohtaisimme vastaantulevat ihmiset? Kysyisimme kuulumisia ja kertoisimme omistamme. Mitä jos me kaikki olisimmekin yhdessä sitä mieltä, ettei ketään saa jättää yksin ja ulkopuoliseksi vaan jokaisella on yhtäläinen oikeus olla mukana?

Sillä yksinäisyys ei johdu ainoastaan yksilöistä, ei myöskään pelkästään yhteisöstä tai institutionaalisista rakenteista vaan syntyy näiden välisestä kohtaamattomuudesta. Ihminen, joka kokee tulevansa nähdyksi, kuulluksi ja kohdatuksi ei ajaudu yksinäisyyteen eikä joudu taistelemaan omaa paha oloaan vastaan. Siksi kollektiivinen vastuunotto, välittäminen ja kohtaaminen olisivat mitä todennäköisimmin asioita, joilla yksinäisyyden prevalenssi saataisiin laskemaan.

Juuri tätä kollektiivista kohtaamista, vastuunottoa ja välittämistä varten perustimme Lähteen (lähdemukaan.fi). Lähde ei ole yhdenkään instituution tai ihmisen omistama vaan aivan kaikkien yhteinen. Jokainen mukaan lähtevä voi tarttua haasteeseen omalla tavallaan ja ihan omilla teoillaan. Ainoana - mutta sitäkin tärkeämpänä - mukaan lähtemisen vaatimuksena on yhteinen näkemys siitä, ettei yksinäisyys ole ok, etteivät yksinäiset ole outoja tai erilaisia ja että asioita voidaan muuttaa. Kunhan se tehdään yhdessä, yhteisenä rintamana ja kaikkia kunnioittaen.

Niina Junttila

Yksinäisyystutkija, Turun Yliopiston kasvatuspsykologian apulaisprofessori

Monitahoisesti väkivaltaa vastaan

Jokainen voi joutua kohtaamaan väkivaltaa. Siltä ei suojele ikä, koulutus, kokemus tai perhetausta eivätkä muutkaan ominaisuudet. Elämänvaihe ja -tilanne, henkilökohtaiset turvaverkot ja avun piiriin hakeutumisen hetki kuitenkin vaikuttavat selviytymisprosessiin. Ratkaisevaa on paitsi tarjolla olevien palvelujen sisältö myös se, miten ammattilaisen kohtaaminen koetaan.

Väkivalta haavoittaa aina, mutta oikea-aikainen ja riittävän pitkäkestoinen tuki auttavat rakentamaan uudelleen tunnetta elämän merkittävyydestä. Onnistuakseen ennaltaehkäisy, auttaminen ja toimintamallien kehittäminen edellyttävät väkivaltailmiöiden kirjon tuntemista. Väkivallan ylisukupolvisuuden ja sukupuolittuneisuuden tunnistaminen ovat keskeisellä sijalla myös nuorten kanssa työskennellessä.

Loiston vuosi 2018 osoittaa, että matalan kynnyksen periaatteella toimivaan, yksilölliset tarpeet huomioivaan otteeseen panostaminen kannattaa. Väkivaltatyö onkin parhaimmillaan laaja-alaista hyvinvoinnin edistämistä. Se on paljon muutakin kuin akuutin kriisin hoitamista.

Loistossa aikuistuvien nuorten ja nuorten aikuisten kasvua, itseluottamusta ja vuorovaikutustaitoja tukevat monet toimintamuodot, joiden pariin he itse hakeutuvat tai joihin kasvattajat ja ammattilaiset ohjaavat.

Tyttöjen Taloilla ja Poikien Taloilla sukupuolen merkitysten tiedostaminen näkyy harrastustoiminnassa sekä vaikeiden elämäntilanteiden pohittamisessa ja tunnetaitojen kehittämisessä. Samoin seksuaalineuvonta ja -kasvatus on arvokas mah-

dollisuus tukea identiteettikehitystä ja monimuotoisuutta – sekä ennaltaehkäistä väkivaltaa.

Kaikilla Taloilla tehdään myös sukupuolisen-sitiivistä, nuoruuden erityispiirteet huomioivaa seksuaaliväkivaltatyötä. OTAVA-hankkeen myötä Helsingin Tyttöjen Talolla kehitetty, alaikäisille ja nuorille tytöille ja naisille suunnattu seksuaaliväkivaltatyön malli on nyt laajentunut kuudelle muullekin paikkakunnalle.

Vanhemmukseen keskittyvä Silmu-työ nuorten äitien, isien ja perheiden kanssa alleviivaa vuorovaikutuksen ja osallisuuden voimaa varhaisista hetkistä alkaen. Muiden haasteiden lisäksi myös väkivalta tai sen uhka saattaa olla läsnä nuorten vanhempien ja perheiden elämässä.

Silmussa ryhmä- ja yksilötapaamiset sekä leirimuotoinen toiminta mahdollistavat luontevan, myös pikkulapsiarkeen soveltuvan väljän ohjaukselle ja neuvonnalle. Samalla nuorten vanhempien omat verkostot vahvistuvat. Pyrkimys tavoittaa jatkossa entistä enemmän nuoria isiä sekä isyyttä pohtivia alle 28-vuotiaita miehiä on merkittävää myös väkivallan ennaltaehkäisyn näkökulmasta.

SOPU-työssä keskitytään kunniakäsitteisiin liittyviin konflikteihin, kontrolliin ja väkivaltaan. Näissä tapauksissa nuoret ovat usein erityisessä riskissä. Yksilön oikeuksia kunnioittavaa ja turvallisuutta lisäävää asennemuutosta edistetään myös yhteistyöllä perheen ja laajemman yhteisön kanssa. Työntekijöiden kielitaitoisuus mahdollistaa monelle osallistumisen äidinkielellä.

Loiston työ näkyy ulospäinkin, ja se on saanut tilaa eri medioissa. Moniammatillinen verkostoi-

Otava-hankkeen loppu-
seminaari Espoossa
kansainvälisenä tyttöjen
päivänä 11.10.2018

tuminen ja yhteistyö muiden toimijoiden, kuten poliisin, sosiaali- ja kasvatustieteiden, järjestöjen ja viranomaisten kanssa vahvistaa Loiston roolia väkivaltatyön kentällä.

Väkivaltailmiöt ovat monitahoisia ja monenlaisia, turvallisuudentunnetta monin eri tavoin järkyttäviä. Siksi on rohkaisevaa, että Loistossa on löydetty erilaisia tapoja vastata näihin haasteisiin ja tukea nuorten ja nuorten aikuisten tasapainoista elämää sekä kykyä toimia haastavissa tai traumatisoivissa tilanteissa. Osallistuminen on luottamuksellista ja maksutonta. Mukaan saa tulla ilman sitoutumisen pakkoa, mikä on tärkeää nuoruuden usein nopeampaisen ja muutoksille alttiin elämänrytmin kannalta.

Omien ja toisten rajojen kunnioittaminen on kansalaistaito, jota voidaan vahvistaa ammattilaisten ohjauksessa. Tätä tukevat turvallisen tilan periaate sekä sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisyys. Asiakkaan kokemus siitä, että hänet huomioidaan yksilöllisesti on luottamuksen rakentumisen ja siihen kytkeytyvän väkivallasta selviytymisen kannalta ensiarvoista.

Hyvinvointinäkökulmasta on keskeistä, etteivät väkivaltakokemus ja siihen tyypillisesti kiinnittyvä häpeäntunne ryhdy määrittelemään identiteettiä. Kokemusta kuuluvuudesta on tuettava lempeän päättäväisesti ja empaattisesti. Loiston toiminta-ajatuksen ytimessä onkin inhimillinen kohtaaminen. Ihminen nähdään kokonaisuutena taustoineen, kokemuksineen ja mahdollisuuksiineen.

Toivotan loistolaisille jatkossakin onnistumisen iloa haasteellisessa ja tärkeässä työssä!

Satu Lidman, väkivaltatutkija, FT
www.lidman.fi

KUVA: PAULIINA SNECK

Vapaaehtoisena Loistossa

Jokainen nuori pyritään kohtaamaan hänen yksilöllisyyttään kunnioittaen.

Aloitin vapaaehtoisena Espoon Tyttöjen Talolla alkukevästä 2018. Olin päässyt Tyttöjen Talolle opiskeluihin kuuluvaan harjoitteluun, ja vapaaehtoisuus tuli sopivasti harjoittelujaksoni loppupuolella. Myöhemmin keväällä valmistuin sosionomiksi. Vapaaehtoisuus oli laaja, ja ensimmäisenä koulutuspäivänä pääsin tutustumaan Loisto settlementin kaikkiin toimintoihin. Vapaaehtoistyö toi jatkuvuutta harjoittelujaksooni, koska tuntui, että jakson aikana minusta oli ehtinyt tulla osa Espoon Tyttöjen Talon ja Loisto settlementin yhteisöä.

Tällä hetkellä toimin vapaaehtoisena isosis-kona Espoon Tyttöjen Talolla ja verkkovapaaehtoisena Loisto settlementillä. Vapaaehtoinen isosis on mukana Espoon Tyttöjen Talon avoimissa toiminnoissa, ja verkkovapaaehtoisena voi vastata Kysymys & Vastaus -palstalle tulleeisiin kysymyksiin tai toimia chat-päivystäjänä. Vapaaehtoistyötä aloittaessa toivotaan, että toimintaan voisi sitoutua vähintään vuodeksi kerrallaan.

Antoisaa vapaaehtoistyössä on ollut toiminnan jälkeen pidettävät loppureflektoinnit. Illat eivät lopu kuin seinään, vaan tarvittaessa on aina aikaa puhua yhdessä, mitä on tapahtunut. Olen myös saanut uusia ammatillisia käsitteitä, joiden avulla jäsentää ja perustella sitä, miksi toimin joissain tilanteissa kuten toimin. Sukupuolisensitiivisyys ja kulttuurisensitiivisyys olivat minulle uusia käsitteitä ennen kuin tulin toimintaan, mutta niiden

merkitys on avautunut minulle vähitellen.

Jokainen nuori pyritään kohtaamaan hänen omaa yksilöllisyyttään kunnioittaen. Tuo ilmapiiri, joka viestii, että olet hyvä juuri tuollaisena kuin olet, tarjosi korjaavan kokemuksen myös minulle vapaaehtoisena. Esimerkiksi koulu- ja opiskeluaikaisiin yhteisöihin liittyminen oli minulle vaikeaa ja koin ulkopuolisuuden tunnetta. Loiston ja Tyttöjen Talon yhteisö tuntui kuitenkin niin vastaanottavalta, että minua ei jännittänyt, hyväksytäänkö minut.

Minulle suurin onnistumisen kokemus oli se, kun ensimmäistä kertaa eräs tyttö pyysi minua puuttumaan toisten tyttöjen käytökseen pyytämällä heitä olemaan hiljempaa. Minusta tuntui, että hän koki minut yhdeksi "aikuisista". Ikäni puolesta voisin edelleen olla yksi kävijöistä.

Käsitteet tahtovat jäädä usein vain taustalle, mutta Loistossa työtä ohjaavia arvoja pohditaan paljon yhdessä. Vapaaehtoisille on myös koulutuksia, joita voin hyödyntää myös ammattitaitoni kannalta.

Vapaaehtoistyö on ollut palkitsevaa. Se on hyvin erilaista kuin tämänhetkinen työni, vaikka työskentelenkin sosiaalialalla. Ammatillisesti vapaaehtoisena toimiminen on tuonut minulle lisää varmuutta ja uudenlaista kokemusta, mutta tärkeää minulle on myös se, että nuorten kanssa keskusteleminen muokkaa maailmankuvaani edelleen.

Niina

Little girl with dreams, become a woman with vision

“Little girl with dreams, become a woman with vision” for many people its just a sentence or a quotation that they read every now and then but for me its something life-changing. I read this on my very first day at girls house in 2017. I saw this at the door while leaving, I spent some time to read this and I read this many times and somehow I felt so much power in me and trust in myself after reading this it has so deep meanings.

I am thankful to Girls House to giving me this opportunity to say a few words about my experience with them. Girls House is my second home to me. It is so peaceful, relaxing and safe feeling to be there and share your life with the workers there. Having a thought of visiting Girls House bring some sparkle in me and it's lovely that Girls House has so different activities for women.

In this way, we meet so many women from different cultures and enjoy life together by sharing

our experiences and learning new things about life and being as a human. The wonderful thing is that there is no discrimination, Girls House welcome all the women with the same welcoming smile and hugs.

Girls House has been a continuous support for me in all my ups and downs I find Girls House always there with me sharing my pain and celebrating my happiness. I would like to say a big thank you for all your support and kindness.

I pray that Girls House will be more successful in the future. Thank you Girls House for helping me to bring my energy back and in finding my own identity which was lost somewhere in darkness in life.

I am blessed to be a part of Girls House and Proud to be a woman. Hats off Girls House you are doing a great job. God bless You All.

Tekstin on kirjoittanut Espoon Tyttöjen Talon kävijä

I find Girls House
always there with
me sharing my pain
and celebrating my
happiness.

KUVA: PAULIINA SNECK

Toiminta lukuina

Vuonna 2018 Loisto setlementti ry:n toiminnassa oli säännöllisesti mukana

1639 lasta ja nuorta.

Käyntikertoja kertyi **34175**.

Vapaaehtoisia oli mukana toiminnassa **56**

Helsingin Tyttöjen Talo

11 666 käyntikertaa

497 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

56 ryhmää

1811 käyntikertaa seksuaaliväkivaltatyössä

Espoon Tyttöjen Talo

6546 käyntikertaa

385 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

26 ryhmää

234 käyntikertaa seksuaaliväkivaltatyössä

Poikien Talo

5959 käyntikertaa

347 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

21 ryhmää

306 käyntikertaa seksuaaliväkivaltatyössä

Silmu-toiminta

3303 käyntikertaa

200 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

13 ryhmää

196 196 käyntikertaa yksilö- ja perhetapaamisissa

Osallistava ja liikunnallinen teatterihanke

1 171 käyntikertaa

68 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

18 säännöllistä ryhmää

Jane-hanke

998 käyntikertaa

97 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

13 yksilöasiakasta

Loisto Paja

1020 käyntikertaa, **16** säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

9 järjestettyä tapahtumaa

Saunalahden tuki-asuntoyhteisö

21 asukasta vuoden aikana

981 käyntikertaa

5 ryhmää

Sopu & Bahar-hanke

2018 käyntikertaa, **6** ryhmää

859 kohdattua ammattilaista

11 estettyä pakkoavioliittoa

Verkkoauttamistyö

888 aloitettua keskustelua yksilöchatissa

219 aukiolotuntia chatissa

4 eri säännöllistä chattia

Seksuaaliterveystyö

2490 käyntikertaa

40 konsultaatiota ja koulutus-tilaisuutta ammattilaisille

425 käyntikertaa seksuaaliterveystyön yksilöneuvontatyössä

141 ryhmää

Loiston terapiapalvelut

(Käynnistyi keväällä 2018)

296 asiakastapaamista

25 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

Vapaaehtoiset

56 vapaaehtoista Loiston eri toiminnoissa

NUOTTI-valmennus (käynnistyi loppuvuodesta 2018)

5 valmennettavaa nuorta

Itä-Pasilan sosiaalinen nuorisotyö

2493 käyntikertaa

100 säännöllisesti toiminnassa mukana ollutta nuorta

13 ryhmää

Valtakunnallinen sukupuolisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön koordinointi

Valtakunnallisen sukupuolisensitiivisen koordinoinnin tavoitteena on mahdollistaa laadukas yhteistyö sukupuolisensitiivistä sosiaalista nuorisotyötä tekeville toimijoille.

Vuonna 2018 toimintaa koordinoi yksi henkilö 75% resurssilla. Toimintaa rahoitti STEA osana järjestön yleisavustusta.

Vuonna 2018 sukupuolisensitiivisen työn koordinoinnissa keskityttiin yhteistyön mahdollistamiseen yhteisten tapaamisten ja yhteistoiminnallisesti toteutettujen kehittämishankevalmisteluiden kautta. Tapaamisia, seminaareja ja koulutuksia verkoston toimijoille toteutettiin yhteensä 31 kappaletta. Esimerkiksi koulutuksissa korostuivat sukupuolisensitiivisyyden perusteiden haltuunotto ja yhdessä kehitetyn praksiksen (sukupuolisensitiivinen sosiaalinen nuorisotyön ammatillisena toimintana – kuvaus) käyttöönoton pohtiminen. Kansainvälisen IFS-konferenssin yhteydessä toteutetussa sukupuolisensitiivisyysseminaarissa käsiteltiin vaikuttavuuden taitoa ammatillisena käytäntönä, esihenkilöfoorumeissa käytiin läpi hakemusten ja raporttien sekä arvioinnin peruskysymyksiä ja keskinäisen yhteistyön konkretiaa tulevaisuudessa.

Lisäksi vuoden aikana kokoontuivat vuoden 2019 sukupuolisensitiivisyysseminaarin, susekäsikirjan ja susekouluttajakoulutuksen suunnitteluryhmät. Kaiken kaikkiaan vuodessa korostui toimijoiden osaamisen ja keskinäisen yhteistyön vahvistaminen ja tässä tavoitteessa myös onnistuttiin hyvin. Vuonna 2019 keskityttiin muun muassa kouluttajakoulutuksen, esihenkilöfoorumien ja sukupuolisensitiivisyysseminaarin toteuttamiseen, sukupuolisensitiivisyys-fi -sivuston uudistamiseen, kansainvälisen toiminnan ja vaikuttavuustutkimus- ja käsikirja -hankkeiden valmisteluun, slack-verkkotilan ylläpitoon ja toimijoiden ajankohtaisiin tarpeisiin vastaavien tilaisuuksien toteuttamiseen sekä toimijoiden keskinäisten yhteistyön tukemiseen.

Arvioinnin tulokset

Sukupuolisensitiivisen sosiaalisen nuorisotyön yhteisön jäsenet kokivat, että koordinoinnin myötä heidän osaamisensa on vahvistunut ja että toteutunut yhteistyö on luonut yhteisiä tavoitteita ja kehittämishankkeita tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi toimijat kokivat, että yhteistyö on vahvistanut työn arvo- ja teoriapohjaa sekä luottamusta ja rakkautta välillä toimijoiden välillä.

Koordinoinnin kehittämisessä keskitytään mm. hyvien yhteistyökäytänteiden vakiinnuttamiseen, ennakoivaan viestintään ja toimijoiden asiantuntijatyön edellytysten tukemiseen, jotta yhteisön toimijoilla olisi paremmat mahdollisuudet huomioida yhteistyö omassa toimintasuunnittelussa ja -resursoinnissa.

Helsingin Tyttöjen Talo

Helsingin Tyttöjen Talon perustehtävänä on tukea ja vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevia tyttöjä ja nuoria naisia, sekä sukupuoltaan pohtivia oman itsensä näköiseen naiseuteen yhteisöllisessä, sukupuolisensitiivisessä ja kulttuurisensitiivisessä ympäristössä. Toiminta on suunnattu 10-28 vuotiaille.

Tyttöjen Talolla työskenteli vuonna 2018 yhteensä kuusi työntekijää, joista yksi työskenteli jalkautuvan työn hankkeessa. Lisäksi perustyössä oli yksi oppisopimusopiskelija, yksi työkokeilija sekä kahdeksan opiskelijaa tekemässä pidempiä harjoitteleluja tai työpajoja. Seksuaaliväkivaltatyön tiimissä työskenteli viisi työntekijää, joista yksi työskenteli Otava-hankkeessa. Lisäksi puolikas työntekijäresurssi työskenteli seksuaaliterveytytyössä.

Toimintaa rahoittivat STEA, Helsingin kaupungin nuorisopalvelut, Sosiaali- ja terveystoimiala ja Oikeusministeriö. Lisäksi toimintaan saatiin lahjoituksia eri toimijoilta.

Tyttöjen Talon toimintaan kuului vuonna 2018 avoin kahvila, avointa ryhmätoimintaa, tapahtumia ja juhlia, teemailtoja, työpajoja, retkiä, loma-ajan toimintaa sekä yksilöllistä,

suunnitelmallista tukea nuorille. Nyt-Liikunnan kanssa toteutettiin yhteistyössä Fun

Action-ryhmiä. Perustoimintaan kuului kulttuurisensitiivinen työ sekä vapaaehtoistoiminta. Seksuaaliväkivaltatyö ja seksuaalikasvatus- ja neuvonta tarjosivat tukea seksuaalisuuteen ja häirintään liittyvissä

kysymyksissä. Maria Akatemian kanssa toteutettiin Keijun Varjo-ryhmiä, jonka avulla tavoitettiin tyttöjä, jotka käyttivät tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa itseä tai muita kohtaan.

Jalkautuvan työn kautta tavoitettiin erityisesti monikulttuurisia tyttöjä aiempaa paremmin toiminnan piiriin. Vuonna 2018 käynnistettiin uutena toimintamuotona yhteisöillat, joiden tavoitteena oli tukea tiiviimmin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Museovirastolta saadulla rahoituksella toimintaan palkattiin puoleksi vuodeksi yhteisötaiteilija, joka käynnisti ja toteutti SisarSisua-hankkeen. Hanke pureutui suomalaisten naisten ja Tyttöjen Talon historiaan sekä nosti esille tyttöjen äänen. Kävijöitä osallistettiin tuottamaan itse sisältöä. Kootuista aineistoista tehtiin näyttely, lyhyttansielokuvia sekä tanssiesitys SisarSisua-juhlassa. Tapahtuma kokosi ennätysellisen määrän yleisöä.

Seksuaaliväkivaltatyön tukeen ohjautui vuonna 2018 kaksinkertainen määrä asiakkaita edellisiin vuosiin nähden, mikä asetti haasteen työntekijäresurssille. Lisäksi tuen piirissä oli avun tarpeessa olevia huoltajia. Seksuaaliväkivaltatyö sai paljon medianäkyvyyttä vuoden aikana.

Verkostotyötä tehtiin erilaisten ryhmien osalta sekä asiakkaiden ympärillä, jonka lisäksi Tyttöjen Talo toteutti pyynnöstä koulutuksia ja konsultointeja. Chat-työ oli osa toimintaa koko vuoden ajan. Loma-aikana järjestettiin erilaisia teemallisia iltoja retkiä, leirejä sekä toimintaa Kalliolan kesäkodilla.

KUVA: PAULIINA SNECK

Toimintaan säännöllisesti osallistuneet tytöt ja nuoret naiset kokivat saaneensa apua ja tukea elämänsä haasteisiin. Tytöistä/nuorista naisista (N=63):

96% koki saaneensa Tyttöjen Talon kautta kokemuksia siitä, että hän on arvokas ja tärkeä sellaisena kuin on

87% suhtautuu aikaisempaa myönteisemmin muihin

86% koki, että on aikaisempaa enemmän rohkeutta tehdä omia päätöksiä ja valintoja

86% koki tunnistavansa omat rajansa ja toimivansa niiden mukaan

82% tunnisti entistä paremmin omia tunteitaan

82% koki, että on aiempaa enemmän mahdollisuuksia osallistua kodin ja koulun ulkopuolella

Seksuaaliväkivaltatyön asiakkaista (N=111) lähes kaikki sanovat tulleensa tietoisiksi väkivallan vaikutuksista itseän, tunnistavansa väkivallan aiheuttamia fyysisiä ja psyykkisiä oireita itsessään ja saaneensa tietoa oikeuksistaan väkivallan uhreina. Palautteista kävi ilmi työmuodon tarpeellisuus arjen jaksamisessa, rikosprosesseissa ja seksuaaliväkivallan käsittelyssä. Tuki koettiin ammatilliseksi ja empaattiseksi.

OTAVA-HANKE

Otava
-hanke

Otava-hanke

Vuosi 2018 oli valtakunnallisen Otava-hankkeen toinen ja viimeinen toimintavuosi. Hankkeen tavoitteena oli levittää Helsingin Tyttöjen Talolla kehitetty seksuaaliväkivaltatyön toimintamuoto muille Tyttöjen Taloille. Toiminnan keskiössä olivat matalan kynnyksen apu seksuaaliväkivaltaa kokeneille sekä tuki arjessa selviytymiseen ja väkivaltakokemuksen käsittelyyn. Toimintakauden aikana toteutettiin yhteisiä koulutuksia, seminaareja sekä käynnistettiin yhteinen chat-tukimuoto kaikkien OTAVA-hankepaikkakuntien (Oulu, Kuopio, Rovaniemi ja Espoo) kesken.

Vuoden 2018 aikana onnistuttiin tavoittamaan asiakkaita hyvin sekä käynnistämään seksuaaliväkivaltatyön verkostoja ja juurruttamaan toimintaan eri paikkakunnilla. Vuoden 2018 toiminta sai pysyvän rahoituksen STEA:lta.

Espeen Tyttöjen Talo

Espeen Tyttöjen Talo on 10-28 -vuotiaille tytöille ja nuorille naisille tai sellaiseksi itsensä kokeville tarkoitettu matalan kynnyksen toimintamuoto, jossa tuetaan kasvua kohti omannäköistä naiseutta. Toiminnan tavoitteena on tyttöjen ja nuorten naisten hyvinvoinnin lisääminen ja yksinäisyyden vähentäminen tarjoamalla tarpeidenmukaista tukea ja toimintaa.

Vuonna 2018 Espoon Tyttöjen Talolla työskenteli yhteensä kahdeksan työntekijää, jonka lisäksi toiminnassa oli 15 tuntiohjaajaa. Aktiivisia vapaaehtoisia oli toiminnassa kahdeksan. Lisäksi eri naisyhdistykset olivat mukana järjestämässä tapahtumia vuoden aikana. Toimintaa rahoittivat Espoon kaupungin nuorisopalvelut sekä sosiaali- ja terveystalot, STEA ja Oikeusministeriö.

Vuonna 2018 Espoon Tyttöjen Talon toiminta toteutui suunnitelmien mukaisesti matalan kynnyksen avoimen toiminnan, ryhmätoiminnan, yksilöllisen tuen ja tapahtumien muodossa. Seksuaaliväkivaltatyön puitteissa pystyttiin tarjoamaan tukea seksuaaliväkivaltaa kokeneille tytöille ja nuorille naisille.

Yhteistyötä Ohjaamotalon kanssa tiivistettiin ja sen myötä käyntimäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Erityisesti yli 16-vuotiaiden nuorten osuus kävijöistä lisääntyi. Avoimissa illoissa kävijät olivat enimmäkseen 10-12 -vuotiaita ja illoissa painottui

toiminnallisuus ja sosiaalisten taitojen harjoittelu. Kävijäkunta oli hyvin monikulttuurista. Toimintavuoden aikana Espoon Tyttöjen Talo osallistui myös Espoon kaupungin uuteen yläkoululaisten HarrastusSport-toimintaan tanssiharrastuksella, minkä kävijät kokivat mielekkääksi toiminnaksi.

Yhdessä Loisto settlementin muiden toimijoiden kanssa järjestettiin syksyllä seminaari, jossa keskityttiin yksinäisyyden teemoihin ja Espoossa tehtävään Loiston sosiaaliseen nuorisotyöhön. Vuoden aikana seksuaaliväkivaltatyön kehittämishanke ja kulttuurisensitiivinen työ juurtui osaksi toimintaa ja loppuvuodesta molemmat siirtyivät osaksi STEAN rahoittamaa toimintaa.

Tulevina vuosina kehitetään erityisesti yläkouluikäisten tyttöjen tavoittamista tuen piiriin lisäämällä yhteistyötä paikallisten nuoriso-ohjaajien kanssa, jalkautumalla kouluihin ja toteuttamalla toiminnallisia tutustumiskäyntejä.

Avoimeen ja ryhmätoimintaan osallistuneista tytöistä 69% (N=28) ja selkosuomiseen kyselyyn vastanneista kävijöistä 93% (N=44) olivat tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä kokemukseen olla osa Tyttöjen Talon yhteisöä ja toimintaa.

85% sanoi tutustuneensa uusiin ihmisiin ja saanut kavereita ja

52% koki yksinäisyyden vähentyneen.

85% koki saaneensa positiivisia kokemuksia itsestä ja

64% koki arjen voimavarojen lisääntyneen.

”On ihanaa tavata erilaisia tyttöjä eri taustoista, joita kaikkia kuitenkin yhdistää samanlaiset huolet tai kokemukset. Tunnen olevani osa suurta yhteisöä.”

”Olen saanut täältä avoimuutta, se että pystyn puhua asioista ja ilmaista tunteitani – pystyn puhua ilman pelkoa”

S O R E L L A

Sorella

Sorella (2016-2018) on STEA:n rahoittama jalkautuva kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisen tyttötyön kehittämishanke, jonka tavoitteena on kehittää työmuotoja, joiden avulla tuetaan monikulttuuristen tyttöjen ja nuorten naisten kasvua ja elämänhallintaa espoolaisissa lähiöissä. Hankkeessa työskenteli kaksi työntekijää sekä tuntiohjaajia. Vuoden 2018 lopussa hanke sai pysyvän rahoituksen STEA:lta.

Kehittämishankkeen viimeisenä vuonna jatkettiin asiakastoiminnan osalta suunnitelman mukaista alueellista avointa ryhmätoimintaa. Ryhmätoimintaa toteutettiin Espoon keskuksen ja Matinkylän alueilla ja Kivenlahden koululla. Elokuussa järjestettiin yhteistyössä Espoon nuorisopalvelujen kanssa kolmen päivän Tyttöjen Luxus-päiväleiri leirikeskus Luukissa sekä järjestettiin erilaisia retkiä ja hemmotteluloma maahanmuuttajataustaisille äideille ja tytöille.

Yhteistyötä tehtiin Loisto settlementin eri toimintojen, kuten Sopu-hankkeen ja Itä-Pasilan sosiaalisen nuorisotyön kanssa ja Osallistava ja liikunnallinen teatteri-hankkeen kanssa. Jatkossa pääpaino on asiakastyön, hyvän sidosryhmäyhteistyön ja arvioinnin käytänteiden turvaaminen.

92% tytöistä koki osallisuuden tunteita toiminnassa ja uusien ystävien löytämiseen oltiin erittäin tyytyväisiä.

Kohdennetussa ryhmätoiminnassa mukana olleista tytöistä

90% koki, että tunne hyvänä ja arvokkaana olemisesta on vahvistunut ja he kokivat tunnistavansa ja huomaavansa paremmin tunteitaan.

73% koki vuorovaikutuksen muiden kanssa aiempaa helpompana.

Poikien Talo

Poikien Talolla tehdään sosiaalista nuorisotyötä sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisellä työotteella. Kohderyhmänä ovat 10-28 -vuotiaat pojat ja nuoret miehet. Toiminta vahvistaa poikien ja nuorten miesten toimintakykyä ja hyvinvointia, tasapainoista omaksi itseksi kasvua sekä ehkäisee syrjäyttävää kehitystä. Yhteiskunnallisella tasolla Poikien Talo pyrkii edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja poikien ja nuorten miesten hyvinvointia edistämällä moninaista ja rikasta mieskuva.

Poikien Talolla työskenteli vuonna 2018 seitsemän kuukausipalkkaista työntekijää, neljä tuntityöntekijää, neljä opiskelijaa sekä kuusi kohderyhmään kuuluvaa nuorta palkattuna duuniryhmään. Vapaaehtoisia oli kolme.

Toimintaa rahoittivat STEA, Helsingin kaupungin nuorisopalvelut, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöavustus. Lisäksi jalkautuvan työn hanketta rahoittaa EU:n Amif-rahasto ja seksuaaliterveystyötä rahoitus tulee Helsingin ja Espoon kaupunkien eri virastoiden kautta.

Poikien Talon toiminta toteutui vuonna 2018 tavoitteiden mukaisesti. Toiminta rakentui yhteisöllisestä ryhmätoiminnasta, ryhmistä sekä yksilöllisestä tuesta. Monikulttuurinen poikatyö, seksuaaliväkivaltatyö, seksuaaliterveystyö sekä lähiöissä toteutettava sosiaalinen nuorisotyö täydensivät Poikien Talon perustoimintaa. Uusina asioina perustyössä oli vuonna 2018 säännöllinen toiminta perjantai-illoissa. Yhteistyötä tehtiin enemmän oppilaitosten kanssa, mikä madalsi kynnystä osallistua Poikien Talon muuhun toimintaan. Vuoden aikana tavoitettiin aiempaa paremmin kohderyhmään kuuluvia nuorempia kävijöitä sekä maahanmuuttajataustaisia nuoria. Myös vapaaehtoistoimintaa aloitettiin toteuttamaan systemaattisemmin. Poikien Talo sai hyvin näkyvyyttä mediassa ja erilaisissa koulutuksissa, seminaareissa ja puheenvuoroissa, joissa tuotiin

esille sukupuolisensitiivistä poikatyötä ja moninaisempaa mieskuva.

Loma-aikana järjestettiin perinteiseen tapaan retkiä sekä yhteisöllistä kesätoimintaa talolla ja Kalliolan kesäkodilla.

Toiminnassa oli lukuisia onnistumisia niin toiminnan piirissä olevien nuorten näkökulmasta kuin yhteiskunnallisessa kontekstissa. Duuni-ryhmä tarjosi tukea ja arvokasta työkokemusta ryhmäläisille, monikulttuurinen Intercultural evening-toiminta vakiintui ja yksilötyölle on löytynyt vahvempi oma linja. Yhteisötoiminta junioriin tavoitettiin toimintaan nuorempia kävijöitä, jotka selkeästi hyötyvät toiminnasta. Onnistumisena voidaan myös pitää sitä, että Poikien Talon tiimi kasvoi vuoden aikana kahdella uudella työntekijällä ja seksuaaliterveystyöhön saatiin ensimmäistä kertaa kokopäiväinen työntekijä.

Vuoden kohokohtia oli Tukholmassa toukuussa järjestetty ICMEO konferenssi, Napa-filmisin kanssa tehty yhteistyö Miehen malli-dokumenttiin liittyen sekä alustukset sosiaali- ja terveysministeriössä hallituksen tasa-arvosuunnitelman toteutumiseen liittyen. Lisäksi sukupuolisensitiivisestä työstä käytiin puhumassa Sloveniassa ja Minskissä.

Vuoden 2019 painopisteinä ovat jalkautuvan työn juurruttaminen osaksi Poikien Talon perustyötä sekä kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön jatkaminen.

Poikien Talon kävijät nostivat esiin tärkeimpinä asioina yksilöllisen tuen, sosiaaliset suhteet sekä mielekkään tekemisen. Lisäksi yksittäisinä asioina nostettiin esiin toiminnan arvot, ilmapiiri, transsensiivisyys sekä työntekijät. Arvioinnin mukaan 90,5% vastaajista koki saaneensa Poikien Talolta kaipaamaansa tukea. Poikien Talo koettiin turvalliseksi ja kävijät kohdataan omana itsenään. Toiminnan koettiin auttavan arvostamaan itseään enemmän ja rohkaisevan tekemään uusia asioita. Kolme neljästä talon kohderyhmään kuuluvasta nuoresta on löytänyt uusia kavereita toiminnan

kautta. Poikien Talon koettiin onnistuneen rakentamaan yhteisöllisyyttä kävijöiden välille.

Toiminnalla koettiin olevan vaikutusta omaan tulevaisuuteen, kuten koulunkäyntiin, opiskeluihin tai töissä käymiseen. Toiminta on vaikuttanut positii-visesti myös omaan vapaa-aikaan, ihmissuhteisiin sekä itsestään huolehtimiseen. 94,7% kävijöistä oli sitä mieltä, että he olivat löytäneet toiminnan kautta ainakin jonkin verran uusia vahvuuksia itsestään.

Jane-hanke

JANE-hankkeen (2018-2020) tavoitteena on tarjota mielekästä ja matalankynnyksen vapaa-ajan toimintaa EU-maiden ulkopuolelta Suomeen muuttaneille 13-29 -vuotiaille nuorille, joilla ei vielä ole EU-maiden kansalaisuutta. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa osallisuuden kokemuksia, tukea opinto- ja työelämän polkujen löytymisessä sekä vahvistaa identiteettiä ja itseilmaisua. Toimintaa järjestettiin Helsingin Tyttöjen ja Poikien Talolta käsin Helsingin eri alueilla.

Jane on monitoimijainen hanke, jossa järjestöt ja kuntapalvelut toimivat rinnatusten ja yhdessä kohderyhmän hyvinvointia ja yhdenvertaista osallisuutta edistäen. Vuonna 2018 hankkeessa työskenteli kaksi kokoaikaista työntekijää sekä yksi tuntiohjaaja. Lisäksi toiminnassa oli mukana yksi opiskelija ja viisi vapaaehtoista mentoria. Hankekokonaisuutta toteutti Loisto settlementin lisäksi Helsingin kaupunginkanslia, Monik ry ja Meilahden seurakunta. Toimintaa rahoitti Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF)/Euroopan unionin sisäasioiden rahasto.

Loisto settlementin toteuttama JANE-hankkeen keskeisenä tavoitteena on mielekkään ja matalankynnyksen vapaa-ajantoiminnan toteuttaminen nuorille sekä osallisuuden, identiteetin ja itseilmaisun vahvistuminen taiteen ja median keinoja hyväksikäyttäen. Lisäksi hankkeessa tuetaan opinto- ja työelämän polkujen löytämistä. JANE-hanke tarjosi vuonna 2018 yksilöohjausta ja -neuvontaa,

erilaisia ryhmiä, työpajoja, pop up-tapahtumia ja mentoritoimintaa.

Hanke on tavoittanut hyvin kohderyhmän nuoria mukaan toimintaan. Tavoittamistyössä keskeisessä roolissa on ollut koulu yhteistyö. Yhteistyö Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden kanssa tarjosi erilaisia tiloja jalkautuvalle työlle ja harrastusryhmille. Harrastusryhmiin osallistuneet nuoret sitoutuivat toimintaan ja kokivat toiminnan heille tärkeäksi.

Erlaiset taiteen keinot toimivat itseilmaisun välineinä kielitaidosta riippumatta. Toimintaan koulutettiin myös vapaaehtoisia mentoreita, jotka toimivat tukena vasta Suomeen muuttaneille nuorille. Hankkeen kautta pystyttiin tavoittamaan yhä enemmän monikulttuurisia nuoria myös Tyttöjen ja Poikien Talojen toimintaan.

JANE-hanke jatkuu vielä vuoden 2019 loppuun saakka, jonka jälkeen tavoitteena on juurruttaa toiminta osaksi Tyttöjen ja Poikien Talojen toimintaa.

Arvioinnin tulokset

Nuorilta saadusta palautteesta käy ilmi, että ryhmätoiminta on ollut turvallista, helposti lähestyttävää ja yhteisöllistä. Taidelähtöiset menetelmät tukivat nuorten itseilmaisua, mahdollistivat oman taiteellisen tuotteen toteuttamisen ja erilaisia tapoja keskustella henkilökohtaisista ja vaikeistakin teemoista.

Yhteistyökumppanit kokivat hankkeessa toteutettavalla ryhmätoiminnalla ja jalkautuvalla neuvonnalla olevan oman paikkansa palvelujärjestelmässä ja toiminnan vastaavan nuorten tarpeita.

Kameraklubin suunnittelupalaveri pimiössä.

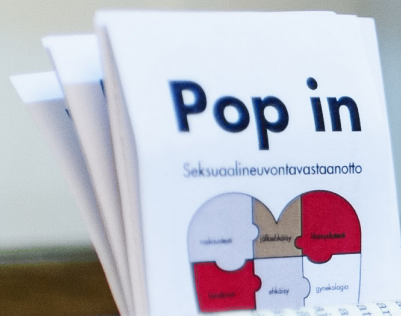

Matalan kynnyksen jalkautuva seksuaali- neuvonnan ja -kasva- tuksen hanke

Toiminnan tavoitteena on lisätä 10-28-vuotiaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia tietoon seksuaali- ja lisääntymisterveydestä sekä lisätä heidän voimavaroja, seksuaalioikeuksia ja seksuaalista itsetuntemusta. Tavoitteena on löytää yhdessä muiden ammattilaisten kanssa keinoja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi.

Pop In seksuaalivontavastaanotolle nuori voi tulla ilman ajanvarausta.

Vuonna 2018 oli kaksi työntekijää sekä neljä opiskelijaa. Toimintaa rahoitti Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja sosiaali- ja terveystoimi sekä Espoon kaupungin nuoriso- ja liikuntatoimi, suomen kielen opetus, sosiaali- ja terveystoimiala.

Hankkeen toiminta toteutui vuonna 2018 seksuaalikasvatusten, seksuaalineuvontavastaanoton sekä koulutusten ja konsultaatioiden kautta. Seksuaalikasvatuksia toteutettiin peruskouluissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, monikulttuurisissa ryhmissä, sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten ryhmissä. Seksuaalineuvontaa toteutettiin päiväystyösuhteisesti ja ajanvarauksella Tyttöjen ja Poikien Taloilla sekä oppilaitoksissa. Ammatillisille suunnatut koulutukset ja konsultaatiot, joissa keskityttiin

seksuaalisen häirinnän ehkäisyyn sekä puuttumisen käytäntöihin ja toimintatapoihin saivat verkostoilta hyvää palautetta ja jatkotoiveita.

Toiminnassa ylitettiin määrälliset ja laadulliset tavoitteet nuorten ja ammattilaisten kohtaamisissa. Poikia ja nuoria miehiä on edelleen haastavaa tavoittaa seksuaalineuvonnan palveluihin. Jalkautuva työ on mahdollistanut niiden nuorten tavoittamisen, joilla ei ole mahdollisuutta osallistua toimintaan Tyttöjen tai Poikien Taloilla.

Tulevana kautena seksuaaliterveystyössä jatketaan seksuaalisen häirinnän, nuorten omien ja toisten rajojen kunnioittamisessa sekä itsemääräämisoikeuden kysymyksissä kohderyhmältä ja ammattilaisilta tulleiden toiveiden mukaisesti.

Nuoret nostivat tärkeimmiksi asioiksi seksuaalikasvatuksissa ilmapiirin luottamuksellisuuden ja tietoisuuden lisääntymisen siitä, mikä on sopivaa tai sopimatonta.

Koulutuksiin osallistuneet ammattilaiset kokivat koulutukset omaa ammatillisuuttaan tukeviksi ja he kokivat saaneensa tietoa ja työkaluja erilaisissa tilanteissa toimimiseen. He myös kokivat oman tietoisuuden seksuaalisuuden ja rajojen.

Arvioinnin tulokset

Itä-Pasilan sosiaalinen nuorisotyö

Itä-Pasilan sosiaalinen nuorisotyö on alueen lapsia, nuoria sekä perheitä yksilöllisesti ja yhteisöllisesti kohtaavaa ja vahvistavaa toimintaa. Toiminnan keskiössä ovat vuorovaikutteiset ja vertaistuelliset tyttö- ja poikaryhmät.

Vuonna 2018 Itä-Pasilan nuorten kanssa työskenteli kaksi kokopäiväistä työntekijää sekä kolme tunti-työntekijää. Lisäksi toiminnassa oli mukana kolme opiskelijaharjoittelijaa ja kahdeksan vapaaehtoista. Toimintaa rahoittivat Helsingin Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä Helsingin kaupungin nuorisopalvelut.

Vuonna 2018 toimintaan osallistui 10-20-vuotiaita lapsia ja nuoria pääosin Pasilan alueelta. Toiminnan keskiössä olivat kulttuuri- ja sukupuolisensitiiviset tyttö- ja poikaryhmät. Muita toimintamuotoja olivat harrastusryhmät, tapahtumat sekä loma-aikoihin painottuvat retket ja leirit. Yksilöllistä tukea lisättiin nuorten toiveesta. Koulunkäyntiä tuettiin järjestämällä läksyjentekoapua vapaaehtoisten aikuisten voimin. Pasilan peruskoulussa järjestettiin Skarppi-vertaisvalistusta. Yhteistyö Walter ry:n kanssa jatkui ja Walterin Urbanit lapset ja nuoret-hankkeen kautta saatiin kaksi tunti-työntekijää, jotka olivat tärkeä lisäresurssi toi-

minnalle. Nuorisopalveluiden kanssa yhteistyötä tehtiin erilaisten tapahtumien kuten Reaktorin ja Rubu-festin merkeissä.

Aktiivista yhteistyötä jatkettiin alueellisissa verkostoissa eri toimijoiden kesken. Tiivis yhteistyö asukastalon ja leikkipuisto Lehdokin kanssa konkretisoitui yhteisten ryhmien ja myyjäisten muodossa. Myös kansainvälistä toimintaa lisättiin ja syyskuussa järjestettiin Erasmus-nuorisovaihto Kroatiassa. Vaihdon teemana oli sukupuolten välinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

Kesällä palkattiin kolme alueen nuorta kesätöihin apuohjaajiksi ja järjestettiin myös jo perinteeksi muodostunut kaupunkiseikkailu, retkiä, jalkapallo- ja pesäpallopelejä sekä äiti-tytärleiri yhteistyössä Espoon Tyttöjen Talon kanssa. Syyslomalla retkeiltiin Nuuksion kansallispuistossa ja kesälomalla tehtiin retkiä Kalliolan kesäkodilla.

Arvioinnin tulokset

Ryhmähaastatteluissa kävi ilmi, että ryhmissä koettiin olevan hyvä ryhmähenki. Tärkeäksi koettiin mm. mielekäs tekeminen, yhdessäolo ja kaverit. Pääsääntöisesti koettiin, että toimintaan voidaan vaikuttaa ja sisältöjä suunnitellaan yhdessä. Yksilötapaamiset koettiin alussa hieman oudoiksi, mutta jälkikäteen hyviksi ja kiinnostaviksi ja niitä toivotaan myös jatkossa.

Nuoret olivat sitä mieltä, että kaveritaitoja opitaan ryhmätoiminnassa. Nuoret kokivat, että he ovat oppineet tulemaan eri ihmisten kanssa toimeen, he ovat tutustuneet uusiin ihmisiin ja toimimaan ryhmässä. Monet kokivat yksinäisyyden tunteen vähentyneen.

Nuorisovaihdon merkitys korostui nuorten palautteissa; sen myötä he kokivat tulleen itsevarmemmiksi ja sosiaalisten taitojensa vahvistuneen.

Saunalahden tukiasuntoyhteisö

Saunalahden tukiasuntoyhteisö on palvelu 16-20-vuotiaille lastensuojelun nuorille, jotka tarvitsevat erityistä tukea itsenäistymisvaiheessa. Nuoret saavat ohjausta ja tukea sekä yksilö- että ryhmämuotoisesti omista yksilöllisistä tarpeistaan lähtien. Jokainen asuu omissa parvekkeellisissa yksiossaan vuokrasopimuksella Saunalahden settlementtiasunnot- nimisessä vuokralalossa. Työntekijät ovat paikalla arkisin ja iltapainotteisesti. Asukasvalinta tapahtuu yhteistyössä Tukipalveluiden, nuorten ja heidän verkostojensa kanssa.

Saunalahden tukiasuntoyhteisössä työskenteli vuonna 2018 neljä työntekijää sekä sijaisia. Espoon kaupungin sosiaalitoimi osti 12 paikkaa ja Jämsän sosiaalitoimi yhden paikan.

Toiminnan keskiössä olivat sukupuolisensitiiviset tyttö- ja poikaryhmät, jotka kokoontuivat kerran viikossa. Nuoret saivat tukea säännöllisesti yksilöllisen tuen muodossa esimerkiksi erilaisiin arjen taitoihin, ammatinvalintaa, opiskeluun, psyykkisiin haasteisiin ja päihteisiin liittyen.

Tapaamisia pidettiin säännöllisesti myös mukavien asioiden merkeissä. Nuorten kanssa tehtiin retkiä, vietettiin yhteisiä juhlia ja merkkipäiviä sekä kolme yhteisökokousta, jossa nuoret keskustelivat ja tekivät päätöksiä yhteisöä koskevista asioista.

Vuoden aikana tavattiin ja tuettiin poismuuttaneita nuoria heidän hakeuduttua ohjaajien kanssa yhteyteen. Vuonna 2018 ryhmätoimintaa vaikeutti

nuorten suuri vaihtuvuus. Erityisesti poikien sitoutuminen ryhmätoimintaan oli haastavaa ja ryhmätoiminnan kehittämiseen valjastettiin alkuvuonna sisäinen työryhmä. Saunalahden tukiasuntoyhteisön toimintavuosien aikana nuorten elämäntilanteet ovat vaikeutuneet vuosi vuodelta.

Vuoden 2019 aikana panostetaan siihen, että toiminta palvelee entistä paremmin erityisen haastavissa elämäntilanteissa olevia nuoria. Tulevaisuuden näkyymiin kuuluu nuorille tarkoitettun itsearviointimallin, hyvinvointimittarin kehittämisen yhteistyössä Soccan kanssa. Myös uutta toimintayksikköä, terapeutista asumisyhteisöä ryhdytään suunnittelemaan tulevana vuonna.

SaTussa yhteisöllinen tekeminen on tärkeä osa toimintaa.

Asukasnuoret pitivät SaTusta saatua tukea tärkeänä ja he kokivat, että yhteisössä saa olla oma itsensä. Nuoret kokivat saaneensa eniten tukea asiointiin ja rahankäyttöön, kodinhoitoon, työhön ja opiskeluun liittyvissä kysymyksissä sekä etuushakemuksissa. Nuorten palautteissa nousi esiin vahva luottamus ohjaajia kohtaan.

75% nuorista kertoi oppineensa vastaanottamaan apua paremmin ja kolmasosa kertoi toiveikkuuden tulevaisuutta kohtaan lisääntyneen.

Asuntoyhteisössä yhä asuvat nuoret arvostivat erityisesti yksilötukea, kun taas poismuuttaneiden nuorten palautteissa arvostettiin ryhmätoimintaa. Poismuuttaneista nuorista suurin osa kertoi oppineensa SaTussa asumisen aikana ryhmätaitoja.

Silmu-toiminta

Silmu-toiminta tarjoaa tukea ja toimintaa nuorille äideille, isille ja perheille. Tavoitteena on tukea nuoria äitejä ja isiä aikuisuuteen ja vanhemmuuteen kasvamisen kaksoishaasteessa. Toiminta on suunnattu alle 22-vuotiaille äideille ja alle 28-vuotiaille isille.

Silmu-toiminta pitää sisällään Nuoret äidit-toiminnan Helsingissä ja Espoossa sekä nuorten isien ja perheiden tukemiseen suunnatun, STEA:n rahoittaman kehittämishankkeen (2017-2019). Vuonna 2018 Silmu-toiminnassa oli viisi työntekijää, yksi työkokeilija ja yksi tuntityöntekijä. Lisäksi toimintaan osallistui 17 eri alojen opiskelijaa erilaisissa projekteissa ja harjoitteluissa. Vapaaehtoisia oli yksi. Toimintaa rahoittivat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystyöpalvelut, Espoon kaupunki sekä STEA.

Vuonna 2018 Silmun toiminta piti sisällään suljettuja ryhmiä, avointa toimintaa sekä lyhyempiä teemaryhmiä. Toimintaa toteutettiin Helsingissä ja Espoossa erikseen isille ja äideille ja heidän lapsilleen sekä koko perheelle. Helsingin Nuoret äidit-toiminta piti sisällään vuonna 2018 suljettuja ryhmiä, avointa toimintaa sekä lyhyempiä teemaryhmiä. Yksilötyötä tehtiin äitien kanssa akuuteissa kriisitilanteissa. Espoon Nuoret äidit-toiminnan rahoitus kattoi vuonna 2018 yhden työntekijän osa-aikaisen työajan, jonka lisäksi Espoon kaupungilta saatiin ryhmänohjaajaresurssi. Vuoden aikana toteutettiin suljettuja sekä avoimia ryhmiä. Isätyötä toteutettiin yksilötyönä ja avoimina ryhminä sekä perheiden yhteisinä tapahtumina.

Uusia koko perheen huomioivia toimintamuotoja kehitettiin; vuoden aikana käynnistettiin mm. perheiden avoin tila, joka oli asiakkaiden tarpeesta noussut mahdollisuus tavata vapaamuotoisesti toisia turvallisessa tilassa. Espoossa verkostoyhteistyö käynnistyi ja isiä ja äitejä ohjautui toimintaan siellä erityisen hyvin. Loma-aikoina perheille järjestettiin retkiä ja toiminnallisia teemapäiviä. Äideille ja isille

oli sekä omaa ohjelmaa että perheiden yhteisiä tapahtumia. Perheiden yhteiset tapahtumat olivat erittäin suosittuja ja uusien isien tavoittamisen kannalta erityisen toimivia. Chat-työ oli osa Silmun toimintaa koko vuoden ajan.

Vuonna 2018 perustettiin Silmun verkkosivut ja tehostettiin some-mainontaa. Some-seuraajien määrä lisääntyi vuoden aikana sekä nuorten että ammattilaisten osalta. Isätyö löysi paikkansa äideille suunnatun toiminnan rinnalla. Vaikka nuorten isien tavoittaminen on vaikeaa, isiä tavoitettiin toimintaan kuitenkin hyvin. Silmu ylläpiti ja kutsui vuoden aikana kokoon vauvaperhetoimijoiden verkostoa, jossa jaetaan ajankohtaista tietoa vauvaperhetyöstä. Verkostossa oli edustettuna monipuolisesti Helsingin kaupungin toimijoita, naistensaairala, ammattikorkeakoulu sekä vauvaperheiden kanssa toimivia järjestöjä.

Vuonna 2019 kehitetään toimia, joiden avulla nuoria vanhempia tavoitetaan nuoria vanhempia entistä paremmin jo lapsen odotusvaiheessa. Toiminnassa panostetaan Isyyspakkaus-kokonaisuuden sekä synnytysvalmennuksen tuotteistamiseen.

Arvioinnin tulokset

Toiminnassa mukana olevat nuoret vanhemmat kokivat hyötövänsä vertais- ja ammattilaistuesta. He kokivat toiminnan lisänneen heidän itsevarmuuttaan vanhempana sekä saaneensa apua parisuhteen haasteisiin. Tärkeäksi koettiin, että toiminnan kautta on tarjolla paikka, minne lähteä lapsen kanssa. Erityisesti nuoret äidit arvostivat uusia ihmis- ja ystävyys-suhteita, joita he toiminnan kautta ovat saaneet. Äidit toivat vastauksissaan esiin mielekkään tekemisen ja yhdessäolon merkityksen ja ohjaajilta saadun tuen vaikeissa elämäntilanteissa. Isät kokivat saaneensa tukea isänä olemiseen ja vanhemmuuteen sekä neuvoja ja ohjeita lapsen kanssa olemiseen. Isät pitivät rooliaan isänä aiempaa merkityksellisempänä ja käsitys omasta isyydestä oli vahvistunut.

Kunniakäsityksiin ja -konflikteihin liittyvän työn yksikkö

Sopu-hankkeen tavoitteena on kunniaan liittyvän väkivallan ennaltaehkäisy. Toiminnan keskiössä on perheiden kokonaisvaltainen tukeminen sekä kotoutumisen edistäminen.

Yhteistyön keinoin tuetaan maahan muuttaneiden vanhemmuutta suomalaisessa yhteiskunnassa keskustelemalla sekä tarpeellista tietoa antamalla. Toiminta on kohdennettu erityisesti kunnia-ajattelun näkökulmasta riskiolosuhteissa eläville perheille. Tarkoituksena on, että nuori ja nuoren perhe tulevat kokonaisvaltaisesti tuetuksi kunniakonflikti- ja väkivaltatilanteessa.

Hankkeessa työskenteli vuonna 2018 kaksi työntekijää, jonka lisäksi kunniaan liittyvän väkivaltatyön johtaja aloitti työskentelyn toiminnassa syksyllä. Lisäksi toiminnassa oli yksi opiskelija. Toimintaa rahoittaa STEA.

Sopu-hankkeen toiminta toteutui vuonna 2018 jo vakiintuneiden toimintamuotojen kautta, joita ovat ennaltaehkäisevä ryhmätoiminta, yksilö- ja perhekohtainen kriisi- ja konfliktityö sekä koulutus. Vuonna 2018 kunniaan liittyvän väkivallan kriisi- ja konfliktityön asiakasmäärä lisääntyi edellisvuosista. Asiakastyöhön ohjaututtiin pääasiallisesti viranomaisyhteistyön kautta. Kunniaan liittyvän väkivallan taustalla oli tavallisimmin seurusteluun ja avioitumiseen tai avioliittoon liittyvät teemat tai seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluminen.

Koulutusten ohella Sopu osallistui kahteen kansainväliseen konferenssiin. Vaikuttamistyötä tehtiin aikaisempaa enemmän; Sopu oli mukana

kahdessa pyöreän pöydän keskustelussa lapsiasiainvaltuutetun ja sosiaali- ja terveysministerin ja sisäministerin kutumana ja osallistui myös järjestöjen yhteiseen kannanottoon sovittelutoiminnan soveltumattomuudesta lähisuhdeväkivaltatarikoksissa. Lisäksi Sopu osallistui Tyttöjen Talon kanssa EU komission tilaisuuteen, jossa tarkasteltiin naisiin kohdistuvan väkivallan ennaltaestämisen toimenpiteitä Suomessa.

Kesäaikana toteutettiin leirejä, työpajoja ja Eid-juhla. Vuoden onnistumisina on ollut yhteistyön lisääntyminen poliisin kanssa sekä asiakkaiden tilanteiden parantuminen. Merkittävänä onnistumisena oli uusi STEA-avustus Bahar-hankkeelle, joka toimii täydentävänä tukena Sopun kriisi- ja konfliktityölle. Vuoden 2019 alusta lähtien Sopu ja Bahar muodostavat kunniakäsityksiin ja -konflikteihin liittyvän työn yksikön.

Bahar-hanke

Bahar-hankkeen tavoitteena on tukea yhteisöllisestä kulttuurista tulevan nuoren turvallista irtautumista perheestä ja taustayhteisöstä kunniaan liittyvissä väkivaltatilanteissa. Toiminnalla tuetaan nuoren itsenäistymistä ja integroitumista yhteiskuntaan uudessa elämäntilanteessa. Hankkeessa työskenteli vuonna 2018 kaksi työntekijää. Toimintaa rahoittaa STEA osana Arvokas-ohjelmaa.

Hankkeen toimintakausi alkoi syksyllä 2018. Tavoitteen mukaisesti hankkeen piiriin tulevia asiakkaita tuettiin yksilöllisesti ja ryhmämuotoisesti. Työskentely sisälsi kriisityötä, neuvontaa ja ohjausta, psykososiaalista tukea, jalkautumista koteihin ja virastoihin yms. asiakkaan kanssa sekä monialaista yhteistyötä mm. poliisin, turvakotien, terveydenhuollon ja so-

siaalityön kanssa. Asiakkaat ohjauivat toimintaan pääosin viranomaisyhteistyön kautta.

Syksyn aikana käynnistettiin kaksi vertaistuellista ryhmää. Mentori- ja vapaaehtoistoimintaa rakennettiin yhteistyössä Diakonissalaitoksen ja Loisto settlementin muiden yksikköjen kanssa. Syksyllä Migrille kirjoitettiin 11 lausuntoa, joissa otettiin kantaa turvapaikanhakijoina olevien asiakkaidemme turvallisuustilanteeseen kunniaan liittyvien kysymysten näkökulmasta.

Jo ensimmäisen syksyn aikana hankehakemuksen määrälliset tavoitteet ylitettiin moninkertaisesti. Osa yksilöasiakkaista onnistuttiin siirtämään onnistuneesti ryhmätuen piiriin.

Sopun ryhmäpalautteen mukaan (N=22) ryhmät koettiin hyödyllisenä oman elämäntilanteen kannalta. Ryhmiin osallistujat tulivat tietoisiksi omista kunniakäsitteistään ja saivat uusia näkökulmia ja tapoja niiden käsittelyyn omassa elämänpöyrissään. Tärkeiksi ryhmässä koettiin erityisesti turvallisuus, luottamus ja vertaistuki.

”Minun mielestä ryhmä oli paras, koska me opimme paljon uusia asioita.”

Sopun koulutusten koettiin tukevan ammatillisuutta ja antaneen välineitä ja varmuutta huomata ja kohdata kunniaan liittyvää väkivaltaa omassa työssään (N=20).

Kriisi ja konfliktityössä ratkaistiin 56 eri kunniaan liittyvää asiakastapausta. Pakkoavioliittoja estettiin

11 kappaletta ja edesautettiin avioeron saamista neljän asiakkaan kohdalla. Lähes kaikissa perheissä onnistuttiin vahvistamaan perheenjäsenten välistä vuorovaikutusta ja lisäämään ymmärrystä osapuolten välillä. Palautteen perusteella merkittäväksi koettiin erityisesti kuulluksi tuleminen tunne ja se, että yhteys perheenjäsenten välillä säilyi ja vahvistui.

Bahar-hankkeen yksilöllisestä asiakastyöstä ei kerätty vielä kirjallista palautetta. Työntekijäarvion mukaan asiakkaita saatiin sitoutettua toimintaan hyvin ja asiakkaiden sekä sosiaalisia verkostoja että tuki- ja palveluverkostoja onnistuttiin laajentamaan ja siten edistämään asiakkaiden itsenäistymistä ja integraatiota hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Kerätyn ryhmäpalautteen mukaan ryhmätoiminnan ohjelmaa ja toteutustapoja pidettiin kiinnostavina ja motivoivina.

Loisto Paja

Loisto pajan tarkoituksena on vähentää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää ja edistää nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Loisto Paja on starttivalmennuksena toteutettavaa työpajatoimintaa, joka painottuu erityisesti kulttuurituotantoon ja tapahtumajärjestämiseen. Vuonna 2018 Loisto Pajassa työskenteli 1,5 työntekijää. Toimintaa rahoitti aluehallintovirasto.

Työpajan kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat nuoret, jotka tarvitsevat sosiaalista kuntoutusta ennen seuraavan askeleen ottamista. Työpaja tarjoaa nuorille sosiaalihuoltolain mukaista sosiaalista kuntoutusta, työvalmennusta, elämänhallinnan tukea sekä yksilövalmennusta.

Vuosi 2018 oli Loisto Pajan toinen hankekausi ja toimintaa kehitetään edelleen. Vuonna 2018 työpajassa harjoiteltiin itsetuntemukseen, hyvinvointiin, osallisuuteen, kansalaisuuteen ja urasuunnitteluun liittyviä taitoja ryhmä- ja yksilömuotoisesti.

Tapahtumien järjestämisen ja starttivalmennuksen yhdistäminen ovat näyttäneet oivallisena

välineenä nuorten vahvistamisessa sekä tulevaisuuden suunnitelmien hahmottamisessa. Loisto Pajassa on tutustuttu lähialueen toimijoihin, vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksiin, pohdittu hyvinvoinnin teemoja sekä järjestetty pienimuotoisia tapahtumia itsenäisesti sekä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehtiin Lapinlahden Lähteen We Pop up-hankkeen, Oranssi ry:n, Loukko ry:n, Kohtaus ry:n ja Kallio-liikkeen kanssa.

Tulevan hankekauden painopisteenä on toiminnan juurruttaminen, ohjausresurssin kasvattaminen sekä yhteistyön tiivistäminen kulttuuripuolen toimijoihin.

Arvioinnin tulokset

Työpajaan osallistuneilta on kerätty arviointitietoa valtakunnallisen työpajayhdistyksen sosiaalisen vahvistamisen mittarilla Sovarilla. Loisto Pajan asiakkaiden tulokset ovat olleet kaikilta osa-alueilta selvästi valtakunnallista keskiarvoa korkeammat. Erityisesti osallisuuden kokemus ja henkilökohtainen tuki on nostettu erittäin tärkeäksi osa-alueeksi pajan toiminnassa.

Pajalaiset kuvaavat myös itsetuntemuksensa, sosiaalisten taitojensa, arjenhallintansa, opiskelu- ja työelämävalmiuksiansa sekä elämänhallintansa vahvistuneen. Pieni ryhmäkoko ja vahva yksilövalmennus ryhmävalmennuksen ohella ovat olleet toiminnassa mukana olleille nuorille erittäin merkityksellisiä.

Digituön hanke

KUVA: PAULIINA SNECK

Loisto settlementin digitaalisen nuorisotyön hankkeen tavoitteena on kehittää Loiston verkkoauttamispalveluita ja tarjota nuorille tietoa, neuvontaa, ohjausta ja tukea verkossa. Tavoitteena on lisätä nuorten mahdollisuuksia osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Hankkeen toimintaan kuuluu nuorten tukeminen kysymys-vastauspalstan, viikoittaisten chattien ja ryhmä-chattien kautta.

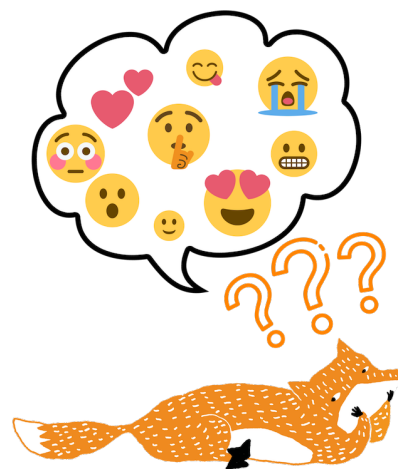
Hankkeessa työskenteli vuonna 2018 yksi työntekijä, jonka lisäksi kahdeksan Loisto settlementin työntekijää toteutti chat-työtä osana omaa työtään. Lisäksi hankkeessa työskenteli kaksi opiskelijaa ja kaksi nuorta kesäseteliläistä ja kolme vapaaehtoista. Toimintaa rahoitti Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Vuonna 2018 Loisto settlementissä toimi neljä eri chatia. Loisto-chat, Silmu-chat sekä seksuaaliväkivaltatyön ja seksuaalineuvonnan chat. Ryhmä-chat otettiin käyttöön kesäkuussa ja se toimi kaksi kertaa kuukaudessa syksyn ajan. Lisäksi aukioloaikojen ulkopuolella käytiin useita ajanvarauskeskusteluja. Chat-palvelut olivat auki myös loma-aikoina. Uusi kokeilu oli vuoden 2018 kesäkuussa toteutunut chat-maraton, jolloin Loiston ryhmä- ja yksilö-chattia

pidettiin auki 12 tuntia erilaisilla vaihtuvilla teemoilla. Teemoissa oli mukana myös asiantuntijoita muista järjestöistä. Kysymys-vastauspalstalle tuli vuonna 2018 n. 1-2 kysymystä viikossa.

Nuorten osallisuuden teema toteutui nuorten julkaisemien blogien ja mm. meemi-työpajan puitteissa.

Kehittämishanke päättyi AVI:n rahoittamana kesällä 2019, jonka jälkeen toiminta on tarkoitus jurruttaa osaksi Loisto settlementin toimintaa pysyvästi.

Arvioinnin tulokset

Chattiin keskustelemaan päässeistä nuorista 71% antoi positiivista palautetta ja neutraalia palautetta antoi 32%. Nuorten antamissa kirjallisissa palautteissa tärkeimmäksi nousi se, että heitä on kuunneltu.

Työntekijät arvioiden mukaan nuoret ovat saaneet keskusteluista tietoa, neuvontaa, ohjausta tai tukea pääsääntöisesti hyvin. Haasteita koettiin etenkin vakituisten kävijöiden rajaamisessa sekä erittäin epätoivoisissa tilanteissa olevien nuorten ohjaa-

misessa. Verkkoauttamistyön tarve näkyi erityisesti chateihin pyrkivien määrässä; noin puolet keskustelemaan hakeutuvista ei päässyt keskustelemaan ammattilaisen kanssa.

"Muuten kysyit tuol aiemmi et mikä vois helpottaa mun oloo nii tää keskustelu on helpottanu sitä. Kiitos siis kuuntelit"

Osallistava ja liikunnallinen teatteri-hanke

Osallistava ja liikunnallinen teatteri-hanke (2016-2019) yhdistää esittävää taidetta, liikuntaa ja sosiaalista nuorisotyötä luovalla tavalla. Valtakunnallista hanketta koordinoi Diakonia-ammattikorkeakoulu, ja osatoteuttajina hankkeessa olivat Loisto settlementti ry, Q-teatteri, WAU ry, Kainuun Liikunta ry ja Kajaanin kaupunginteatteri. Lisäksi mukana oli useita yhteistyökumppaneita, kuten oppilaitoksia, peruskouluja ja lukioita, sairaalakouluja sekä järjestöjä. Hankkeessa työskentelee Loisto settlementistä yksi työntekijä. Hanketta rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto.

Vuonna 2018 osallistava ja liikunnallinen teatteri-hanke toteutti suunnitelmien mukaista, nuoria osallistavaa ryhmätoimintaa, jossa yhdistyivät liikunta, teatteri ja sosiaalisen nuorisotyön osaaaminen. Toimintaa tarjottiin ympäri pääkaupunkiseutua 15-25 -vuotiaille nuorille kouluissa ja oppilaitoksissa sekä nuorten vapaa-ajan toimipisteissä. Nuoret olivat itse suunnittelemassa ja toteuttamassa ryhmien sisältöjä yhdessä ammattilaisten kanssa ja niissä yhdistyivät itseilmaisu, liikunta ja teatteri nuorten itse toivomalla tavalla. Ryhmät olivat kestoaltaan muutaman tunnin työpajasta yli kymmenen kerran ryhmiin. Myös loma-aikana järjestettiin ryhmätoimintaa eri puolilla pääkaupunkiseutua.

Hankevuosi osoitti, että nuoria on haasteellisempaa saada mukaan vapaa-ajalle perustettaviin ryhmiin. Osallistumisen kynnystä madalsi se, että toimintaa järjestetään nuorelle jo tutussa ja turvalliseksi koetussa tilassa. Parhaiten nuoria tavoitettiin koulujen ja oppilaitosten kautta sekä silloin, kun nuoriin oli olemassa jo jonkinlainen

kontakti esimerkiksi tutun ohjaajan kautta. Nuoret ovat hyötynneet siitä, että ryhmässä on ollut useampia ohjaajia. Ohjaajien keskinäinen vuorovaikutus on toiminut esimerkkinä ryhmäläisille ja tarjonnut erilaisen tekemisen mallia sekä mahdollistanut kynnystä osallistua toimintaan.

Vuoden 2018 kohokohtana oli nuorten omista aiheista syntynyt ja teatteriesitykseen johtanut produktio, joka esitettiin maaliskuussa kahdesti Q-teatterin näyttämöllä. Teatteriesityksen nimi oli ”Reikä kuplassa” ja ohjauksesta vastasi hankkeen moniammatillinen tiimi. Vuonna 2018 järjestettiin kaikille avoin seminaari nimeltä ”Leikillisyyden ja itseilmaisun merkitys ihmiseksi kasvamisessa”, joka veti paikalle paljon aiheesta kiinnostuneita ammattilaisia. Seminaarin sisältö kiiteltiin rikkaaksi, mielenkiintoiseksi ja antoisaksi.

Hanke päättyy vuoden 2019 alkupuolella. Hankkeen jatkona aloittaa Express yourself-hanke, jossa hankkeen tuloksia levitetään eurooppalaisille kumppaneille.

Arvioinnin tulokset

Toimintaan osallistuneet nuoret kokivat saaneensa toiminnasta itselleen hyötyä elämäänsä ajatellen ja he kokivat toiminnan mielekkääksi. Nuoret toivat esiin, että toiminta oli auttanut tunnistamaan aiempaa paremmin omia tunteita ja kehon tunteuksia, ja toiminnan kautta oli saatu positiivisia kokemuksia omasta itsestä ja sen pohjalta on alkanut suhtautua itseän myönteisemmin. Huomioita oli tehty myös siitä, miten ”puitteet” vaikuttavat siihen miten uskaltaa olla esillä muiden edessä.

”Mä ainakin huomasin, et tääl voi rentoutuu ja sit vaan tehtiin. Et voi olla tosi vaikeeta tällasen ulkopuolella vaan heittäytyä jos sanotaan vaan, et heittäydy. Mut siihen tarvii sen oikean tilan ja tunnelman. Ihmisvoimaa.”

Sidosryhmiä saadun palautteen mukaan nuorissa on ollut näkyvissä mm. niin virkistymistä kuin rentoutumistakin, sekä rohkaistumisessa tulla esiin ja olla esillä.

KUVA: KIMMO TURTIAINEN

Osallistava ja liikunnallinen teatteri-hankkeen tuloksia lähdetään viemään myös Eurooppaan.

Terapiapalvelut

Vuonna 2018 uutena palvelumuotona Loisto settlementti ry:ssä aloitettiin psykoterapiapalvelut. Loisto settlementin psykoterapiapalvelut on tarkoitettu 16 – 29 vuotiaalle nuorille ja nuorille aikuisille, jotka voivat löytää palvelun piiriin muun muassa yhdistyksen muiden toimintojen kautta.

Toimintakauden 2018 aikana psykoterapiapalveluita tarjosi terapiapalveluiden yhteensä kolmesta psykoterapeutista kaksi. Molemmat heistä teki psykoterapiatyötä osa-aikaisesti ollen samalla työsuhteessa Loisto settlementin muissa toiminnoissa. Toiminta toteutui Loisto settlementin tiloissa Helsingissä, osoitteessa Hämeentie 13.

Toimintaa aloitettiin pienellä volyymillä keväällä 2018 ja asiakasmäärä kasvoi syksyllä. Asiakastapaamisia oli vuoden aikana yhteensä 296,

25 eri nuoren kanssa. Kahdeksan nuoren terapia toteutui Kelan kuntoutuspsykoterapiana. Tämän lisäksi nuoria kävi itsemaksavina tukikäynneillä ja tutustumiskäynneillä. Erityisesti syksyllä toteutui paljon tutustumiskäynnejä, sillä asiakasmäärää on tarkoitus kasvattaa vuonna 2019. Yksi psykoterapeutti siirtyy kokoaikaiseksi työntekijäksi heti vuoden alussa. Tulevan vuoden aikana on tarkoitus tehdä myös liiketoimintasuunnitelma ja kartoittaa millä tavoin palvelua voisi kehittää ja kasvattaa.

Kesäkuussa 2018 Loisto settlementti osallistui Kelan NUOTTI-valmennus tarjouskilpailuun ja tämän seurauksena Loistossa ryhdyttiin tarjoamaan NUOTTI-valmennusta pääkaupunkiseudulla asuville 16 – 29 vuotiaalle nuorille.

KUVA: MARKO SIMONEN

49

Nuotti-valmennus

NUOTTI-valmennus on Kelan uusi matalan kynnyksen ammatillinen kuntoutuspalvelu, joka on suunnattu nuorille, joiden toimintakyky on olennaisesti heikentynyt. Kohderyhmään kuuluvat erityisesti nuoret, jotka ovat ilman opiskelua tai työpaikkaa ja heidän on vaikeaa suunnitella elämäänsä eteenpäin ja luoda tavoitteita tulevaisuuteen. Heillä on muita nuoria suurempi riski jäädä opiskelu tai työelämän ulkopuolelle myös tulevaisuudessa.

NUOTTI-valmennuksen tavoitteena on saada nuori kiinnostumaan elämäntilanteestaan, taidoistaan, vahvuuksistaan ja tulevaisuuden suunnittelusta sekä opiskeluun tai työelämään suuntautumisesta. Valmennuksessa nuori saa tuekseen oman valmentajan, jonka kanssa pohditaan ratkaisuja tulevaisuuden suhteen. Valmennus sisältää enin-

tään 20 tapaamista 10 kk sisällä. Nuoret hakevat valmennukseen ilman lääkärinlausuntoa ja lomakkeita ottamalla yhteyttä Kelaan tai suoraan Loiston NUOTTI-valmentajaan.

Vuoden 2018 aikana NUOTTI-valmennusta Loisto settlementissä toteutti 2 ohjaajaa. Molempien valmentajien päätyö oli Loiston muissa toiminoissa eli valmennusta toteutettiin tämän rinnalla. Valmennusta sai yhteensä 5 nuorta Espoossa ja Helsingissä. Tapaamisia oli yhteensä 20 ja ne toteutuivat pääsääntöisesti Loiston omissa tiloissa, mutta myös nuoren omassa arkiympäristössä.

NUOTTI-valmennus jatkuu ainakin vuoden 2019 loppuun, jolloin voimassaoleva hankintasuopimus Kelan kanssa päättyy.

Talous

Vuosi 2018 oli taloudellisesti alijäämäinen – 21 384 €. Oman pääoman alijäämä on korjaantunut viime vuosien aikana huolimatta vuoden 2018 alijäämästä ja omapääoma on nyt +47 123,80 €. Loisto settlementti ry on pystynyt vakauttamaan taloudellisen aseman, mutta edelleen talouden tasapainoon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Muutokset rahoittajien linjauksissa haastavat Loisto settlementtia

pysymään muutoksissa mukana ja toiminnan tulokellisuus on edellytys rahoitusten saamiselle myös tulevaisuudessa. Rahoitusta Loisto settlementti ry on saanut vuoden 2018 aikana seuraavilta tahoilta: Stea, Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Oikeusministeriö, Aluehallintovirasto & Kela sekä useilta lahjoittajilta ja säätiöiltä.

Tase

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	-	-
Peruskorjaus Hämeentie 13	10 609,00	14 145,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	40 368,26	80 034,73
Muut saamiset	5 492,40	4 318,79
Siirtosaamiset	56 342,22	50 430,54
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	102 202,88	134 784,06
Rahat ja pankkisaamiset	525 496,01	914 162,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	627 698,89	1 048 946,57
VASTAAVA YHTEENSÄ	638 307,89	1 063 091,57
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Lahjoitusten rahasto	18 792,68	18 792,68
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	49 715,32	-11 326,40
Tilikauden yli-/alijäämä	-21 384,20	77 944,22
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	47 123,80	85 410,50
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ennakkomaksut	233 325,56	486 204,09
Ostovelat	37 867,37	53 863,76
Siirtovelat	265 934,15	361 057,00
Muut lyhytaikaiset velat	54 057,01	76 556,22
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	591 184,09	977 681,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	638 307,89	1 063 091,57

VARSINAINEN TOIMINTA	31.12.2018	31.12.2017
TUOTOT	2 944 268,14	2 749 509,66
KULUT		
Henkilöstökulut	-2 391 110,46	-2 125 781,33
Poistot	-3 536,00	-3 536,33
Muut kulut	-640 829,14	-633 999,69
KULUT YHTEENSÄ	-3 035 475,60	-2 763 317,35
TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄ	-91 207,46	-13 807,69
VARAINHANKINTA		
Tuotot	16 673,92	42 582,26
Kulut	-	-
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	16 673,92	42 582,26
TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄ	-74 533,54	28 774,57
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminnan kulut	-14,24	-4 001,35
Rahoitustuotot	3,58	11,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-10,66	-3 990,35
TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄ	-74 544,20	24 784,22
YLEISAVUSTUKSET	53 160,00	53 160,00
TILIKAUDEN TULOS	-21 384,20	77 944,22

Hallinto

Loisto settlementti ry:n hallinnossa työskenteli vuonna 2018 toiminnanjohtajan lisäksi kaksi kehittämispäällikköä (marraskuun alusta kehittämispäällikkö ja järjestökoordinaattori) sekä taloudesta vastaavat henkilöt, joita ovat kirjanpitäjä ja palkanlaskija. Taloushallinnon palveluja on ostettu Suomen settlementtiliitolta jäsenpalveluna.

Hallitus kokoontui vuonna 2018 neljä kertaa. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin huhtikuussa ja syyskokous joulukuussa. Loisto settlementti ry:n johtoryhmässä on kuusi jäsentä. Johtoryhmään

kuuluvat toiminnanjohtajan lisäksi eri toimintayksiköiden johtajat ja Loisto settlementti ry:n kehittämispäälliköt. Johtoryhmä kokoontui vuonna 2018 pääsääntöisesti viikoittain ja kokoontui lisäksi kehittämisseminaareihin kahdeksana päivänä. Tämän lisäksi pidettiin myös strategiaseminaari yhdessä hallituksen kanssa.

Vuonna 2019 puheenjohtajaksi valittiin Ozan Yanar. Lisäksi hallitukseen kuuluvat Maarit Kivistö, Jaakko Tyni, Ujuni Ahmed, Marisel Soto Godoy, Iikka Lovio & Harry Lunabba.

Loisto settlementti ry:n ylin päättävä taho on hallitus, johon kuuluivat vuonna 2018

Maarit Kivistö

Puheenjohtaja

Jaakko Tyni

Ujuni Ahmed

Marisel Soto Godoy

Iikka Lovio

Loisto settlementti ry

Hämeentie 13 A (käynti B-rappu)
00530 Helsinki

www.loistosetlementti.fi
www.facebook.com/loistosetlementti
www.instagram.com/loistosetlementti

Toiminnanjohtaja
☎ 040 500 7928

Järjestökoordinaattori
☎ 050 305 1717

Sukupuolisensitiivisen työn koordinaattori
☎ 050 351 7250

Digitaalisen työn koordinaattori
☎ 050 502 0202

HELSINGIN TYTTÖJEN TALO

Hämeentie 13 A, 4. krs.
00530 Helsinki
www.tyttojentalo.fi
tyttojentalo@tyttojentalo.fi
Helsingin Tyttöjen Talon johtaja
☎ 050 363 8563
Perustoiminnan vastaava ohjaaja
☎ 040 506 5938
Seksuaaliväkivaltatyön vastaava ohjaaja
☎ 041 526 4685

ESPOON TYTTÖJEN TALO

Lintuvaarantie 2, 4.krs
02650 Espoo
www.espoontyttojentalo.fi
info@espoontyttojentalo.fi
Espoon Tyttöjen Talon vastaava ohjaaja
☎ 050 472 7964

SILMU –TUKEA NUOREEN VANHEMMUUTEEN

Hämeentie 13 A, 3. krs.
00530 Helsinki
www.silmutoiminta.fi
silmu@loistosetlementti.fi
Silmu-toiminnan johtaja ☎ 040 198 8207

POIKIEN TALO

Sörnäisten rantatie 31 A, 2. krs.
www.poikietalo.fi
Poikientalo@poikientalo.fi
Poikien Talon johtaja ☎ 050 5824433

SEKSUAALIKASVATUS

Matalankynnyksen jalkautuva seksuaalikasvatus- ja neuvonta
(Tyttöjen Talot ja Poikien Talot)
Vastaava ohjaaja ☎ 0400 877 442

ITÄ-PASILAN SOSIAALINEN NUORISOTYÖ

Pasilan Asukastalo
Topparikuja 2
00520 Helsinki
Vastaava ohjaaja ☎ 040 504 6869

SAUNALAHDEN TUKIASUNTOYHTEISÖ

Itäviitta 5 A 25
02330 Espoo
Ohjaaja ☎ 040 825 6880

KUNNIAKÄSITYKSIIN JA KONFLIKTEIHIN LIITTYVÄN TYÖN YKSIKKÖ

(Sopu-työ & Bahar-hanke)
www.soputila.fi
Yksikön johtaja ☎ 040 027 3046

OSALLISTAVA JA LIKUNNALLINEN TEATTERI-HANKE

Vastaava ohjaaja ☎ 040 198 8208

TYÖPAJATOIMINTA

Vastaava ohjaaja ☎ 050 571 2876

Loisto

S E T L E M E N T T I

www.loistosetlementti.fi

**Setlementti
liitto**

ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA